

KOŚCIÓŁ

Franciszek spotkał się z duchowieństwem Kazachstanu i Azji Środkowej

15.09.2022

„Bądźcie obietnicą nowej świętości!” – zachęcił Franciszek biskupów, kapłanów, diakonów, osoby konsekrowane, seminarzystów i pracowników duszpasterskich Kazachstanu podczas spotkania w katedrze Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Nur-Sułtan.

Na wstępie spotkania papież poświęcił znajdujący się w katedrze obraz Matki Bożej Wielkiego Stepu.

Ojca Świętego powitał w imieniu wszystkich obecnych biskup diecezji Trójcy Przenajświętszej w Ałmaty José Luis Mumbiela Sierra, przewodniczący Konferencji Biskupiej Biskupów Azji Środkowej. Podziękował Franciszkowi za przybycie, gdyż – jak zaznaczył – “wiemy, iż obecność Waszej Świątobliwości wśród nas będzie balsamem nadziei dla naszych wiernych, widzących w Tobie, Ojcie Świąty, dobrego pasterza,

który próbuje prowadzić wszystkich do smacznych pastwisk Chrystusa”. Podkreślił, że dziś zebrali się tu niektórzy “posłańcy pokoju i jedności”, pełniący swą posługę w różnych krajach Azji Środkowej i sąsiednich.

Mówca zapewnił papieża, że Kościół tutejszy wspiera go modlitwami i swoją posługą tak, aby jego misja przyniosła owoce, których Pan pragnie dla całego dzisiejszego świata. “Aby głos i nieustanne nawoływania papieża do wierności Chrystusowi, do po-

koju i zaangażowania na rzecz odpowiedzialnej solidarności dotarły nie tylko do kręgów władzy, ale także do małych sprzeczek rodzinnych i małych wspólnot oraz do każdego serca misyjnego” – powiedział biskup. Dodał, że wierni modlą się także o zdrowie Ojca Świętego i aby nie gasł jego uśmiech i jego pragnienie niesienia radości Ewangelii całemu światu.

Pochodzący z Hiszpanii 53-letni obecnie biskup stwierdził, że wprowadzić większość miejscowych wiernych to cudzoziemcy, ale jest już wiele cennych miejscowych powołań, będących “prawdziwymi klejnotami nadziei dla Kościoła i dla naszego społeczeństwa”. Zapewnił, że tutejsi katolicy są świadomi wielkości swego powołania i misji, “mimo pozornej małości naszych wspólnot i naszych środków”. Podkre-

ślił, że miejscowi wierni czują się “następcami bohaterskich świadków ewangelizacji tych ziem, jak błogosławiony Władysław Bukowiński lub świecka Gertruda Detzel”, wyrażając przy tym nadzieję, że kapłan zostanie wkrótce kanonizowany a Gertruda ogłoszona błogosławioną.

Po przemówieniu biskupa i odczytaniu fragmentu Listu św. Pawła do Efezjan swoje świadectwa przedstawiły papieżowi cztery osoby, reprezentujące środowiska obecne na tym spotkaniu.

W imieniu duchowieństwa papieża pozdrowił rodowity Kazach ks. Ruslan Rachimberlinow, od niedawna rektor seminarium międzydiecezjalnego pw. Maryi Matki Kościoła w Karagandzie. Zapewnił Franciszka, że wszyscy przygotowali się modlitewnie na to spotkanie, licząc na to, że “ta historyczna wizyta w naszym kraju urzeczywistni się” i dziś “jesteśmy szczęśliwi, że tak się stało”. Wyraził też nadzieję, iż “jeśli jesteśmy wierni Chrystusowi, On nas nie zostawi samych tu, w Kazachstanie i nigdy nie zabraknie nam Jego troski i bliskości, a namacalnym tego znakiem jest Twoja dzisiejsza obecność wśród nas”.

Mówca oświadczył, że jako kapłan, sługa Chrystusa, jest dumny, iż urodził się i wzrastał w tym kraju oraz że jest nieodłączną częścią tej “przyszłości, jaką Kazachstan chce budować dla nas wszystkich w tym kraju wieloetnicznym, wielokulturowym i wieloreligijnym”. Bycie kapłanem to spoglądanie na to, co się dzieje między Bogiem a każdym pojedynczym człowiekiem i zrozumienie, że nie pochodzi to od ciebie, że nie możesz tego ani stworzyć, ani zmienić, ale że dał ci to Bóg tylko po to, abyś brał udział w tym dziele boskim i abyś był tego świadkiem ze zdumieniem i podziwem – dzielił się swymi spostrzeżeniami duchowny.

Ludzie tutejsi potrzebują obecności kapłana, który sprawuje Eucharystię, udziela sakramentów, potrafi głosić dobre słowo w kazaniu, jest w stanie zrozumieć i współczuć w trudnych chwilach, ale też cieszyć się i dodawać odwagi w chwilach pocieszenia – tłumaczył dalej rektor z Karagandy. “Nie wiem, jak Opatrzność troszczy się o nasz Kościół tu, na tej ziemi, ale jestem pewien, że opiekuje się nim. Potrzebujemy jedynie ufać, że Chrystus, Najwyższy Pasterz dusz, sprawi, iż nigdy nie zabraknie nam Jego łaski. Ale potrzebujemy też, Ojciec Święty, Twojej modlitwy i ojcowskiego błogosławieństwa” – zakończył swe świadectwo ks. Rachimberlinow.

Z kolei w imieniu sióstr zakonnych siostra Klara ze Wspólnoty Błogosławieństw powiedziała, że przede wszystkim chce wyrazić wdzięczność Bogu za swoje powołanie, które jest tajemnicą miłości między Bogiem a człowiekiem. Podziękowała też wszystkim osobom, które były świadkami Chrystusa w jej życiu oraz pomogły jej odpowiedzieć Bogu na Jego wezwanie. “Bycie zakonnicą oznacza dla mnie bycie duchowo mamą dla każdej osoby” – zapewniła siostra.

Wskazała, że “świadczanie o Chrystusie to pokazywanie, jak miłość i miłosierdzie Boga zadziałały i nadal działają w moim życiu”. Podkreśliła, iż codziennie doświadcza tego, że dla Boga nie ma niczego niemożliwego. “Codziennie Pan uczy mnie kochać i akceptować swego bliźniego” – stwierdziła mówczyni. Zaznaczyła, że gdy była młodsza, chciała czynić wiele dla Chrystusa, “dziś natomiast proszę Go, aby działał przeze mnie dla dobra innych”.

Podkreśliła, że świadczanie o Chrystusie tu, w Kazachstanie, oznacza bycie obok ludzi, towarzyszenie im, cieszenie się, gdy się cieszą, wspieranie ich, gdy płaczą. “Jest to świadectwo aktywnej obecności, zwykłej służby i miłosierdzia Bożego” – wyznała s. Klara. Zapewniła, że wielką radością jest dla niej widok osób, zbliżających się do Chrystusa zmarłego i zmartwychwstałego za wszystkich oraz pragnienie, aby wszyscy uczestniczyli w zbawieniu, które On nam dał bez żadnej naszej zasługi.

Jako trzecia swe świadectwo złożyła Maria Gałuszka – żona kapłana greckokatolickiego z administratury apostolskiej dla katolików obrządku bizantyńskiego Kazachstanu i Azji Środkowej. Oznajmiła, że jest matką czwórki dzieci, z wykształcenia nauczycielką. Od 10 lat pomaga swemu mężowi w jego posłudze na misjach dla wiernych obrządku wschodniego w tym kraju. Wyraziła wdzięczność Panu za to, że w swoim czasie jej mąż odpowiedział na wezwanie Ducha Świętego i postanowił opuścić strony rodzinne, aby przybyć pełnić swą posługę w Kazachstanie i aby dzielić swe życie z ludźmi, których Pan postawił na drodze wiary chrześcijańskiej, wspierany miłością Bożą i radością Ewangelii.

“Jestem bardzo szczęśliwa, że Bóg dał mi tę jedyną możliwość stanięcia przed Następcą Piotra Apostoła, zwrócenia się do niego i poproszenia go o błogosławieństwo, aby Wszechmocny pozwolił mi nieść Jego miłość w świat i być żywym przykładem Jego obecności wśród ludzi” – powiedziała M. Gałuszka. Podziękowała Ojcu Świętemu za jego przybycie do Kazachstanu jako posłaniec pokoju, za jego modlitwy i wszystkie wysiłki, podejmowane na rzecz przywrócenia pokoju “w mojej ojczyźnie – Ukrainie”, życząc, aby Pan wysłuchał tych modlitw.

Ostatnim świadectwem podzielił się – w imieniu świeckich i rodzin – Kirill Borejczuk, pochodzący z administratury apostołskiej Atyrau. Przedstawił się jako ojciec pięciorga dzieci, dodając, że wraz z rodziną „znajduje się na drodze inicjacji chrześcijańskiej”. Wyznał, że jest jedynym synem rozwiedzionych rodziców, który nigdy nie doświadczył ani wychowania ojcowskiego, ani życia w pełnej rodzinie. W efekcie wzrastał w zwykłej egoistycznej przestrzeni własnego „ja”, w której jest zakorzenione dobrze znane przekonanie, iż wszystko się należy lub że ma się prawo robić wszystko.

„Chcę wielbić Pana Boga, że wezwał mnie na drogę życia chrześcijańskiego w łonie Kościoła katolickiego, który otwiera przede mną nowe widnokreśli i wyzwala mnie z uprzedzeń nagromadzonych w różnych środowiskach życia dziecięcego i młodzieńczego” – mówił dalej Borejczuk. Wyraził przekonanie, że walka chrześcijanina, niezależnie od jego status quo, polega na stałej czujności wobec trzech pokus szatana: pieniędzy, władzy i przyjemności cielesnych.

„Dla nas życie chrześcijańskie zawiera się w syntetycznej formule św. Pawła Apostoła: nie żyć dla samych siebie, gdyż to w Kościele, słuchając Słowa Bożego, uczestnicząc w liturgii i żyjąc we wspólnocie chrześcijańskiej uczymy się żyć dla Chrystusa, który oddał życie za nas i zniszczył lęk przed śmiercią” – tłumaczył dalej mówca. Toteż otwarcie się na życie i prokreacja zgodnie z wolą Bożą są konkretną pomocą, aby to zwycięstwo Chrystusa się spełniło. Tracenie czasu, zdrowia, pieniędzy i niezniechęcanie się, jeśli ich brakuje, wsłuchiwanie się w potrzeby wszystkich, stawianie siebie na drugim planie, świadczą, iż życie osoby nie zależy od obfitości jej dóbr i że możemy zaufać Bogu i powtarzać za Abrahamem: „Jahwe ire” – Bóg zobaczy.

Liczna rodzina chrześcijańska jest również dobrą płaszczyzną do wzrastania w pokorze: gdy jest nas wielu, po prostu nie można skupiać władzy w jej dyktatorskim znaczeniu, w tych samych rękach, gdyż w rodzinie codziennie egoistyczne „ja” jest pobudzane do przemieniania się w to, co boskie Jedyne i Trój-jedyne, w „my” – mówił mąż i ojciec.

Na zakończenie wyraził nadzieję, że „rodziny mogą wnieść, przy pomocy Bożej, mały wkład do budowania Królestwa Bożego, które rozpoczyna się już tu, na ziemi, gdy wcielamy w praktykę największe przykazanie Jezusa: «Miłujcie się nawzajem, jak Ja was umiłowałem»”.

W swoim przemówieniu Ojciec Święty podkreślił wielkie zróżnicowanie wspólnoty stanowiącej Kościół katolicki w Kazachstanie i w krajach Azji Środkowej. Zachęcił, aby czynić z niej bogactwo, bowiem Słowo Boże jest skierowane do wszystkich narodów. Zwrócił też uwagę na dziedzictwo – pamięć tamtejszej wspólnoty a także skierowaną do niej obietnicę, którą stanowi przyszłość Boga, wychodzącego nam na spotkanie. Jesteśmy bowiem Kościołem pielgrzymującym w dziejach między pamięcią a przyszłością – zaznaczył.

Mówiąc o dziedzictwie Ojciec Święty zaapelował by o nim pamiętać, unikając jego ideologizowania i pokusy uwstecznienia. Zachęcił, by dziękować Bogu i uwielbiać Go, będąc wdzięcznym za to, czego dokonał. Franciszek podkreślił też konieczność przekazywania wiary poprzez świadectwo życia.

Mówiąc natomiast o przyszłości papież zaznaczył, że jesteśmy wezwani do przyjęcia już dziś odnowy, którą Zmartwychwstały wnosi w życie. Przypomnił ewangeliczne błogosławieństwo małuczkich i zaznaczył, iż „w byciu małym Kościołem, małą trzódką kryje się łaska: zamiast popisywać się swoją siłą, liczebnością, strukturami i wszelkimi innymi formami tego, co znaczące po ludzku, dajemy się prowadzić Panu i pokornie stajemy obok ludzi”. Łaska ta przypomina nam także, że nie jesteśmy samowystarczalni: „że potrzebujemy Boga, ale potrzebujemy też innych, wszystkich innych: braci i siostr innych wyznań, tych, którzy wyznają inną religię niż nasza, wszystkich mężczyzn i kobiet ożywianych dobrą wolą”. Ojciec Święty podkreślił, że obietnica życia i błogosławieństwa, którą Bóg Ojciec wylewa na nas przez Jezusa, realizuje się „ilekroć żyjemy w braterstwie między sobą, ilekroć troszczymy się o ubogich i zranionych przez życie, ilekroć w relacjach międzyludzkich i społecznych dajemy świadectwo sprawiedliwości i prawdy, odrzucając korupcję i fałsz”.

Franciszek zaapelował o szczerą atmosferę w wychowaniu seminaryjnym a także aktywny udział wiernych świeckich w życiu Kościoła. Zaznaczył, że katolicy powinni być mężczyznami i kobietami komunii i pokoju, którzy sięją dobro, gdziekolwiek są. Przypomnił wielkich świadków wiary Kazachstanu błogosławionego księdza Władysława Bukowińskiego, oraz błogosławionych grekokatolickich: biskupa Nykytę Budę, księdza Aleksego Zaryckiego a także Gertrudę Detzel, której proces beatyfikacyjny jest obecnie otwarty. „Jestem blisko was i zachęcam was: żyjcie z radością tym dziedzictwem i dawajcie o nim wiel-

koduszne świadectwo, aby ci, których spotykacie, mogli dostrzec, że także do nich skierowana jest obietnica nadziei” – zapewnił papież. Nawiązując do narodowego sanktuarium Królowej Pokoju w Oziornoje Ojciec Święty powiedział: „Niech Matka Boża stopi chłód serc, niech napelni nasze wspólnoty odnowionym braterskim ciepłem, niech da nam nową nadzieję i entuzjazm dla Ewangelii!”.

Następnie papież zawierzył Matce Bożej Kazachstan i Azję Środkową:

„Najświętsza Dziewico i Matko Boga, w tym czasie, gdy w wielu częściach świata dominują wojny i konflikty, uciekamy się do Ciebie. Jesteś naszą Matką i Matką wszystkich narodów, naszą opiekunką, czczoną jako Królowa Pokoju.

Wraz i innymi biskupami i ordynariuszami zawierzamy Twojemu Niepokalanemu Sercu i Twojej Macierzyńskiej opiece siebie samych i wszystkie ludy oraz wiernych Kazachstanu i Azji Środkowej, abyś wyjednała u Ojca niebieskiego trwałą pokój, miłość braterską i prawdziwą jedność w Chrystusie.

Niech za Twoim orędownictwem oraz ofiarą męczenników i wyznawców wiary, którzy oświecili te kraje świadectwem swego życia, zstąpi na nasze narody Boże błogosławieństwo, aby wytrwale budowały nowy świat, wspierający się na mocy miłości i przebaczenia.

Królowo Pokoju, skieruj swoje macierzyńskie spojrzenie na nas wszystkich i wspomagaj nas swoją nieustanną pomocą we wszystkich potrzebach naszych. Ogarnij swoim miłosierną płaszczem wszystkie Twoje dzieci pielgrzymujące na ziemi, abyśmy jako braci podążali razem drogami wolności i pokoju do domu Ojca, gdzie zjednoczeni będziemy oglądali oblicze Twego Syna Jezusa. Amen”.

Spotkanie zakończyło apostolskie błogosławieństwo Ojca Świętego a także spotkania indywidualne z biskupami i obecnymi w katedrze, między innymi siostrami z założonego przez świętą Matkę Teresę Zgromadzenia Misjonarek Miłości. Z katedry Franciszek udał się do nuncjatury apostolskiej, gdzie spożyje obiad, a następnie uda się do Pałacu Niepodległości, gdzie weźmie udział w zakończeniu VII Kongresu Przywódców Religii Światowych i Tradycyjnych.

Publikujemy pełną treść przemówienia Ojca Świętego:

Drodzy bracia biskupi, kapłani i diakoni, drodzy konsekrowani i konsekrowane, seminarzyści i pracownicy duszpasterscy,

cieszę się, że jestem tu pośród was, że mogę pozdrowić Konferencję Episkopatu Azji Środkowej i spotkać Kościół zbudowany z tak wielu oblicz, historii i tradycji, a wszystkich zjednoczonych jedną wiarą w Jezusa Chrystusa. Biskup Mumbiela Sierra, któremu dziękuję za słowa pozdrowienia, powiedział: „Większość z nas jest cudzoziemcami”. To prawda, bo pochodzicie z różnych miejsc i krajów, ale piękno Kościoła polega na tym, że jesteśmy jedną rodziną, w której nikt nie jest cudzoziemcem. Powtarzam: nikt nie jest cudzoziemcem w Kościele, jesteśmy jednym świętym ludem Bożym, ubogaczonym przez wiele narodów! A siła naszego ludu kapłańskiego i świętego leży właśnie w czynieniu z różnorodności bogactwa poprzez dzielenie się tym, czym jesteśmy i co mamy: nasza małość powiększa się, jeśli nią dzielimy się z innymi.

Fragment Słowa Bożego, który właśnie usłyszeliśmy, stwierdza właśnie to: tajemnica Boga, jak mówi św. Paweł, została objawiona wszystkim narodom. Nie tylko narodowi wybranemu czy jakieś elicie osób religijnych, ale wszystkim. Każdy człowiek może mieć dostęp do Boga, ponieważ – jak wyjaśnia Apostoł – wszystkie narody „już są współdziedzicami i współczłonkami Ciała, i współuczestnikami obietnicy w Chrystusie Jezusie przez Ewangelię” (Ef 3, 6).

Chciałbym podkreślić dwa słowa użyte przez Pawła: dziedzictwo i obietnica. Z jednej strony Kościół zawsze dziedziczy historię, jest zawsze dzieckiem pierwszego głoszenia Ewangelii, wydarzenia, które go poprzedza, innych apostołów i ewangelizatorów, którzy ustanowili go na żywym słowie Jezusa. Z drugiej strony jest on też wspólnotą tych, którzy widzieli wypełnienie się obietnicy Boga w Jezusie i jako dzieci zmartwychwstania żyją w nadziei na jej przyszłe wypełnienie się. Tak, jesteśmy adresatami obiecannej chwały, która za sprawą oczekiwania ożywia nasze pielgrzymowanie. Dziedzictwo i obietnica: dziedzictwo przeszłości to nasza pamięć, zaś obietnica Ewangelii – to przyszłość Boga, który wychodzi nam na spotkanie. Nad tym chciałbym się z wami zastanowić: Kościołem pielgrzymującym w dziejach między pamięcią a przyszłością.

Przede wszystkim pamięć. Jeśli dziś w tym rozległym, wielokulturowym i wieloreligijnym kraju widzimy żywe wspólnoty chrześcijańskie i zmysł religijny, przenikający życie ludności, to przede wszystkim dzięki

bogatej historii, która was poprzedziła. Myślę o rozprzestrzenianiu się chrześcijaństwa w Azji Środkowej, które miało miejsce już w pierwszych wiekach, o wielu ewangelizatorach i misjonarzach, którzy poświęcili się szerzeniu światła Ewangelii, zakładaniu wspólnot, budowaniu sanktuariów, klasztorów i miejsc kultu. Istnieje zatem chrześcijańskie, ekumeniczne dziedzictwo, które należy czcić i którego należy strzec, przekaz wiary, w który czynnie angażował się także wielu ludzi prostych, wielu dziadków i babć, ojców i matek. W pielgrzymce duchowej i eklezjalnej nie wolno nam zatracić pamięci o tych, którzy głosili nam wiarę, ponieważ zachowywanie pamięci o nich pomaga nam rozwijać ducha kontemplacji cudów, jakich Bóg dokonał w historii, również pośród życiowych trudów i słabości osobistych i wspólnotowych.

Jednakże uważajmy: nie chodzi o to, by z nostalgią spoglądać wstecz, tkwić w sprawach z przeszłości i w bezruchu ulegać paraliżowi: jest to pokusa uwsteczniania. Spojrzenie chrześcijańskie, gdy kierowane jest ku temu, co chce ocalić od zapomnienia, pragnie nas otworzyć na zadziwienie w obliczu tajemnicy Boga, napęlić nasze serca uwielbieniem i wdzięcznością za to, czego dokonał Pan. Wdzięczne serce, które przepełnione jest uwielbieniem, nie żywi żalu, natomiast przyjmuje dzień dzisiejszy, który przeżywa jako łaskę. I chce wyruszyć, pójść naprzód, głosić Jezusa, jak niewiasty i uczniowie z Emaus w Dzień Wielkanocny!

Tym właśnie jest żywa pamięć o Jezusie, która napęliła nas zachwytem i którą czerpiemy szczególnie z Pamiątki eucharystycznej, tym jest siła miłości, która nas pobudza. To nasz skarb. Dlatego bez pamięci nie ma zachwyty. Jeśli stracimy żywą pamięć, to wówczas wierze, pobożności i działalności duszpasterskiej grozi osłabienie i to, że będą niczym słomiany ogień, który szybko się rozpala, ale i szybko gaśnie. Gdy tracimy pamięć, wyczerpuje się radość. Brakuje nam też wdzięczności wobec Boga i naszych braci, bo wpadamy w pokusę myślenia, że wszystko zależy od nas samych. Ksiądz Ruslan przypomniał nam piękną rzecz: że bycie księdzem samo w sobie bardzo dużo, bowiem w życiu kapłańskim człowiek uświadamia sobie, że to, co się wydarza, nie jest naszym dziełem, ale darem od Boga. A siostra Klara, mówiąc o swoim powołaniu, chciała przede wszystkim podziękować tym, którzy głosili jej Ewangelię. Dziękujemy za te świadectwa, które zapraszają nas do wdzięcznej pamięci o otrzymanym dziedzictwie.

Jeśli zajrzymy do wnętrza tego dziedzictwa, to co zobaczymy? Że wiara nie była przekazywana z pokolenia na pokolenie jako zbiór spraw do zrozumienia i wykonania, jako kodeks ustalony raz na zawsze. Nie, wiara była przekazywana poprzez życie, przez świadectwo, które w centrum zdarzeń wносиło ogień Ewangelii, aby rozświecić, oczyszczać i rozprzestrzeniać pocieszające ciepło Jezusa, radość Jego zbawczej miłości, nadzieję Jego obietnicy. Ocalając pamięć uczymy się więc, że wiara wzrasta wraz ze świadectwem. Reszta przychodzi później. Jest to wezwanie dla wszystkich i wszystkim chciałbym je powtórzyć: wiernym świeckim, biskupom, kapłanom, diakonom, osobom konsekrowanym, które na różne sposoby pracują w życiu duszpasterskim wspólnot. Nie ustawajmy w dawaniu świadectwa o istocie zbawienia, o nowości Jezusa, o nowości, którą jest Jezus! Wiara to nie piękna wystawa rzeczy z przeszłości – coś takiego byłoby muzeum, ale wydarzenie zawsze aktualne, spotkanie z Chrystusem, które dokonuje się tu i teraz w życiu! Dlatego nie przekazuje się jej tylko przez powtarzanie tego, co zawsze, ale przez przekazywanie nowości Ewangelii. W ten sposób wiara pozostaje żywa i ma przyszłość. Z tego powodu lubię mówić, że wiara powinna być przekazywana „w dialekcie”.

Oto zatem drugie słowo, przyszłość. Pamięć o przeszłości nie zamyka nas w sobie, ale otwiera nas na obietnicę Ewangelii. Jezus nas zapewnił, że zawsze będzie z nami: nie jest to zatem obietnica skierowana jedynie do odległej przyszłości, jesteśmy wezwani do przyjęcia już dziś odnowy, którą Zmartwychwstały wnosi w życie. Pomimo naszych słabości nieustrudzenie jest z nami, by razem z nami budować przyszłość swojego i naszego Kościoła.

Oczywiście, w obliczu wielu wyzwań wiary – zwłaszcza tych, dotyczących udziału młodszych pokoleń – jak również w obliczu życiowych problemów i trudów, a także patrząc na własne zasoby, wobec tak ogromnego kraju jak ten, można czuć się „małuczkim” i niewystarczającym. A jednak, jeśli przyjmiemy pełne nadziei spojrzenie Jezusa, dokonamy zaskakującego odkrycia: Ewangelia mówi, że bycie małuczkimi, ubogimi w duchu, jest błogosławieństwem, pierwszym błogosławieństwem (por. Mt 5, 3), ponieważ małość pokornie oddaje nas w ręce mocy Boga i prowadzi nas do tego, abyśmy nie opierali naszego działania kościelnego na własnych możliwościach. A jest to łaska! Powtarzam: w byciu małym Kościołem, małą trzódką kryje się łaska: zamiast popisywać się swoją siłą, liczebnością, strukturami i wszelkimi innymi formami tego, co znaczące po ludzku, dajemy się prowadzić Panu i pokornie stajemy obok ludzi. Niczym bogaci i ubodzy we wszystkim, idziemy z prostotą, będąc blisko sióstr i braci naszego narodu, wnosząc radość Ewangelii w sytuacje życiowe. Jak zaczyn w cieście i niczym najmniejsze nasiona zasiane

w ziemi (por. Mt 13, 31-33), przeżywamy radosne i smutne wydarzenia społeczeństwa w którym żyjemy, aby służyć mu od wewnątrz.

Bycie małuczkimi przypomina nam, że nie jesteśmy samowystarczalni: że potrzebujemy Boga, ale potrzebujemy też innych, wszystkich innych: braci i siostr innych wyznań, tych, którzy wyznają inną religię niż nasza, wszystkich mężczyzn i kobiet ożywianych dobrą wolą. Zauważamy, w duchu pokory, że tylko razem, w dialogu i wzajemnej akceptacji, możemy naprawdę osiągnąć coś dobrego dla wszystkich. Jest to szczególne zadanie Kościoła w tym kraju: nie być grupą, która pograża się w tych samych starych sprawach, albo zamyka się w swojej muszli, bo czuje się mała, ale wspólnotą otwartą na Bożą przyszłość, rozpaloną ogniem Ducha: żywą, pełną nadziei, otwartą na Jego nowości i znaki czasu, ożywioną ewangeliczną logiką ziarna, które wydaje owoce w pokornej i owocnej miłości. W ten sposób obietnica życia i błogosławieństwa, którą Bóg Ojciec wylewa na nas przez Jezusa, dociera nie tylko do nas, ale i do innych.

I realizuje się ona ilekroć żyjemy w braterstwie między sobą, ilekroć troszczymy się o ubogich i zranionych przez życie, ilekroć w relacjach międzyludzkich i społecznych dajemy świadectwo sprawiedliwości i prawdy, odrzucając korupcję i fałsz. Niech wspólnoty chrześcijańskie, a zwłaszcza seminarium, będą „szkołami szczerości”: nie środowiskami rygorystycznymi i formalnymi, ale miejscami ćwiczenia się w prawdzie, otwartości i dzieleniu się. A w naszych wspólnotach – pamiętajmy – wszyscy jesteśmy uczniami Pana: wszyscy są uczniami, wszyscy są istotni, wszyscy o równej godności. Nie tylko biskupi, kapłani i osoby konsekrowane, ale każdy ochrzczony został zanurzony w życie Chrystusa i w Nim – jak przypomniał nam św. Paweł – jest powołany do przyjęcia dziedzictwa i przyjęcia obietnicy Ewangelii. Należy więc uczynić miejsce dla świeckich: to wam dobrze zrobi, aby wspólnoty nie stały się rygorystyczne i skleryzowane. Kościół synodalny, w drodze do przyszłości Ducha, jest Kościołem uczestniczącym i współodpowiedzialnym. Jest to Kościół zdolny do wyjścia na spotkanie świata, ponieważ jest nauczony komunii. We wszystkich świadectwach uderzyło mnie jedno: nie tylko ksiądz Ruslan i siostry, ale także Cyryl, ojciec rodziny przypominali nam, że w Kościele, w kontakcie z Ewangelią, uczymy się przechodzić od egoizmu do bezwarunkowej miłości. Jest to wyjście z siebie, którego każdy uczeń nieustannie potrzebuje: jest to potrzeba pielęgnowania daru otrzymanego na Chrzcie, który pobudza nas, gdziekolwiek jesteśmy, w naszych spotkaniach kościelnych, w rodzinach, w pracy, w społeczeństwie, abyśmy stali się mężczyznami i kobietami komunii i pokoju, którzy sięją dobro, gdziekolwiek są. Otwartość, radość i dzielenie się są znakami pierwotnego Kościoła: i są także znakami Kościoła przyszłości. Marzmy i z łaską Bożą budujmy Kościół w którym bardziej obecna jest radość Zmartwychwstałego Pana, który odrzuca lęki i narzekania, który nie daje się zacieśniać dogmatyzmowi i moralizmowi.

Drodzy bracia i siostry, prosimy o to wszystko wielkich świadków wiary w tym kraju. Chciałbym przypomnieć w szczególności błogosławionego księdza Władysława Bukowińskiego, kapłana, który całe swoje życie poświęcił trosce chorych, potrzebujących i zepchniętych na margines, płacąc osobiście za wierność Ewangelii więzieniem i przymusową pracą. Powiedziano mi, że jeszcze przed jego beatyfikacją na jego grobie zawsze były świeże kwiaty i zapalona świeca. Jest to potwierdzenie, że lud Boży potrafi rozpoznać, gdzie jest świętość, gdzie jest duszpasterz zakochany w Ewangelii. Chciałbym to powiedzieć szczególnie biskupom i kapłanom, a także seminarzystom: taka jest nasza misja – nie być szafarzami sacrum czy żandarmami zajmującymi się egzekwowaniem norm religijnych, ale pasterzami bliskimi ludziom, żywymi obrazami współczującego serca Chrystusa. Pamiętam też o błogosławionych męczennikach grekokatolickich, biskupie Budce, księdzu Zaryckim i Gertrudzie Detzel, której proces beatyfikacyjny jest obecnie otwarty. Jak powiedziała nam pani Mirosława: wnieśli w świat miłość Chrystusa. Jesteście ich dziedzictwem: bądźcie obietnicą nowej świętości!

Jestem blisko was i zachęcam was: żyjcie z radością tym dziedzictwem i dawajcie o nim wielkoduszne świadectwo, aby ci, których spotykacie, mogli dostrzec, że także do nich skierowana jest obietnica nadziei. Będę was wspierał modlitwą. Powierzamy się w szczególny sposób sercu Najświętszej Maryi Panny, którą w szczególny sposób czcicie jako Królową Pokoju. Czytałam o pięknym matczynym znaku, który wydarzył się w trudnych czasach: podczas gdy tak wielu ludzi było deportowanych i zmuszonych do głodu i zamarzania, Ona, czuła i troskliwa Matka, wysłuchiwała modlitw, które skierowały do Niej Jej dzieci. W jedną z najmroźniejszych zim śnieg szybko stopniał, rodząc jezioro z wieloma rybami, które wykarmiły jakże wiele osób głodnych. Niech Matka Boża stopi chłód serc, niech napełni nasze wspólnoty odnowionym braterskim ciepłem, niech da nam nową nadzieję i entuzjizm dla Ewangelii! Serdecznie wam błogosławię i dziękuję. I proszę was, abyście się za mnie modlili.

st (KAI)/Nur-Sultan

Za: www.zyciezakonne.pl

Indie: Matka Teresa z Kalkuty niewygodna dla polityki

11.09.2022

Dla premiera Indii Matka Teresa z Kalkuty jest osobą, o której trzeba zapomnieć – uważa ks. Yann Vagneux, francuski misjonarz pracujący w tym azjatyckim kraju. Misjonarki Miłości podziwiają los wszystkich mniejszości religijnych, przeciwko którym skierowana jest rządząca dziś w Indiach nacjonalistyczna partia Narednry Modiego.

Indie nadal pozostają ojczyzną Misjonarek Miłości. Tam znajduje się ich macierzysty dom i największa liczba ośrodków dla ubogich. Posługuje w nich ponad 1900 zakonnic oraz ponad 20 tys. pracowników. Tym niemniej na skutek rządowych represji działalność misjonarek została ograniczona. Zamkniętych zostało między innymi 18 ośrodków adopcyjnych. Władze zarzucają chrześcijanom prozelityzm.

Wśród mieszkańców Kalkuty pamięć o Matce Teresie nadal pozostaje żywa. Dla jej uczczenia niektóre domy pomalowane są na biało i niebiesko, czyli w kolorach stroju zakonnego, jaki obrała dla swego zgromadzenia. W wielu hinduistycznych domach jej zdjęcie do dziś sąsiaduje z posążkami miejscowych bożków. Matka Teresa pozostaje też żywym dziedzictwem dla indyjskich chrześcijan. Stanowią oni w tym kraju 2-procentową mniejszość. Jest ich w sumie 28 mln. Posługa albańskiej zakonnicy nadal inspiruje. To za jej przykładem najbiedniejszym zaczęli się zajmować indyjscy salezjanie czy jezuiti.

Niekorzystnie na sytuację misjonarek miłości wpływa fakt, że zainteresowali się nimi politycy opozycji. Matka Teresa stała się symbolem wroga premiera Modiego, co jeszcze bardziej pobudza awersję radykalnych hinduistów.

Radio Watykańskie/New Delhi/KAI

Licheń: zakończył się Kongres Młodych Osób Konsekrowanych

26.09.2022

Ponad 600 osób: sióstr i braci zakonnych, oraz świeckich konsekrowanych z całej Polski uczestniczyło w Kongresie Młodych Osób Konsekrowanych, który zakończył się dziś w Licheniu. Hasłem spotkania były słowa z Księgi Izajasza: „Powstań i świeć” (Iz 60, 1a). Czterodniowe wydarzenie było okazją do wysłuchania licznych konferencji ale też do dyskusji i nieformalnych rozmów w luźnej atmosferze.

Przesłanie do uczestników Kongresu przekazał kard. Raniero Cantalamessa. “To prawda, że w Kościele powszechnym jest spadek liczby praktykujących czy chrztów, itp. Ale także jest prawda, że wśród wierzących jest coraz więcej osób, które wierzą naprawdę i w sposób osobisty, są zdecydowane i ich wiara i praktyka religijna jest owocem osobistego przekonania” – mówił kaznodzieja Domu Papieskiego.

Kard. Cantalamessa podzielił się z młodymi polskimi konsekrowanymi radą, która, jak zaznaczył, dyktowana jest doświadczeniem. Stwierdził mianowicie, że studiowanie pism czy listów o charyzmacie założyciela danego zgromadzenia to nic złego, ale to już nie wystarczy, bo najważniejsze, to “zakochać się w Chrystusie”.

“Jeśli więcej czasu poświęcamy studiowaniu pism założyciela niż słowu Bożemu, Nowemu Testamentowi, pogłębieniu więzi z Duchem Świętym, nie damy rady, ponieważ zabraknie nam solidnych korzeni” – wskazał kaznodzieja papieski. Podkreślił, że fundamentem jest osobista relacja z Jezusem z Nazaretu.

“To jest istota oraz piękno życia zakonnego. Dlatego pamiętajcie: zakochajcie się w Jezusie, a potem spokojnie idźcie przez życie” – zakończył kard. Cantalamessa.

Swoim doświadczeniem życia zakonnego podzielił się też dominikanin o. Krzysztof Pałys. W konferencji pt. „Bóg oddzielił światło od mroku” wyznał, że wielkim cudem jest to, że Bóg przyciągnął nas do siebie, że Jego moc możemy mieć w sobie. Tylko wtedy „świecimy”, kiedy mieszka w nas Chrystus, który jest większy niż cały nasz mrok – przekonywał dominikanin.

“Wszelkie objawienie jest niczym wobec odkrycia, że Bóg jest we mnie. On też nadaje sens, podczas gdy diabeł ‘odsensawnia’” – powiedział o. Pałys. Dużo uwagi poświęcił również cnocie pokory, stawiając pytanie, co to znaczy „okryć się pokorą”. Nie chodzi o to, żeby mówić, że jest się nikim, ale żeby uznać, że wszystko jest niezасłużonym darem Bożej łaski, wszystko jest „pożyczone” – tłumaczył zakonnik, powołując się na słowa z Listu św. Pawła do Koryntian: “Co masz, czego byś nie otrzymał?” (1Kor 4, 7).

Podczas sobotniej Mszy św. bp Radosław Orchowicz odniósł się do słów papieża Franciszka o pilnej potrzebie podążania razem, której wyrazem jest propozycja synodalności w Kościele, a która nasila się wobec polaryzacji przejawiającej się w świecie współczesnym.

Celem Kościoła jest ewangelizacja, misja, w którą wszyscy mamy się zaangażować i do której wszyscy zostaliśmy wezwani – wskazywał gnieźnieński biskup pomocniczy. Dodał, że “nie może być podziału na duchownych, którzy kierują i świeckich, którzy wypełniają zadania”.

Bp Orchowicz zwrócił uwagę, że licheński Kongres powinien służyć odkrywaniu bogactwa i różnorodności powołań. “Jesteśmy razem, by odkrywać, uczyć się i budować jedność w różnorodności” – mówił duchowny.

O swoich spotkaniach z tzw. przypadkowymi osobami, z którymi następnie wspólnie się modlił opowiadał zgromadzonym Franciszek Kucharczak z “Gościa Niedzielnego”. Wskazywał, że świat oczekuje dziś od konsekrowanych właśnie wspólnej modlitwy z tymi, którzy przeżywają trudności, bo „modlitwa roz-bija ścianę bezradności”. Zachęcał do „niezlomnej życzliwości” w codzienności.

W dniu skupienia w licheńskim sanktuarium uczestniczyło też ponad pół tysiąca członków Żywego Różańca i Stowarzyszenia Wspierania Powołań Kapłańskich z różnych parafii archidiecezji gnieźnieńskiej.

Kongres stanowił dla młodych konsekrowanych okazję do formowania się, słuchania konferencji cenionych prelegentów oraz do dzielenia się swoim doświadczeniem.

Organizatorami wydarzenia były: Konferencja Wyższych Przełożonych Zakonów Męskich, Konferencja Wyższych Przełożonych Żeńskich Zgromadzeń Zakonnych, Konferencja Przełożonych Żeńskich Klasztorów Kontemplacyjnych oraz Krajowa Konferencja Instytutów Świeckich.

*lw/SDB,maj,bgk,tk/Licheń Stary
KAI*

Jasna Góra: jak wspólnie działać w duchu nowej ewangelizacji?

27.09.2022

Jak wspólnie działać w duchu nowej ewangelizacji, o relacji charyzmatu, czyli duchowości, którą żyją i realizują zakony, zgromadzenia i instytuty, do nowych form i środków przekazywania wiary rozmawiano na Jasnej Górze podczas spotkania Zespołu ds. Nowej Ewangelizacji KEP z przedstawicielami zakonnych wspólnot. Obrady zakończyły się wspólną Eucharystią w Kaplicy Matki Bożej.

Ks. Artur Sepioło, sekretarz Zespołu KEP ds. Nowej Ewangelizacji wyróżnił cztery obszary, etapy wspierania nowej ewangelizacji w zakonach i zgromadzeniach: przez osoby, które są oddelegowane albo też bardziej przeżywają wezwanie do działań w tym duchu; przez konkretne dzieła powstałe wewnątrz zakonnych wspólnot; przez akceptację przełożonych, by dzieła, projekty służące nowej ewangelizacji zostały włączone też w duchową tkankę danej rodziny zakonnej. Czwartym etapem jest sytuacja, kiedy w charyzmat, który powinien być ciągle odnawiany, włączone zostają elementy związane z nową ewangelizacją. – Nasze spotkanie służyło temu, by tym etapom się przyjrzeć, skonkretyzować je, określić jak przechodzić z jednego etapu do drugiego i jak je rozwijać – wyjaśniał ks. Sepioło.

– Każde zgromadzenie ma ten element „wyjścia ewangelizacyjnego”. Przykładem byli zmartwychwstańcy, redemptoryści czy werbiści. Oni mają wewnątrz te idee, przesłania, które są też obecne w nowej ewangelizacji, chodzi tylko o to, by odkryć je na nowo, połączyć i wzmocnić. Np. już od 1999 r. rozwija

się Szkoła Nowej Ewangelizacji zaakceptowana przez zgromadzenie zmartwychwstańców jako forma współpracy ze świeckimi – zauważył sekretarz Zespołu KEP ds. Nowej Ewangelizacji. Podkreślił, że podejmowanie idei nowej ewangelizacji staje się też szansą na odnowienie swojego własnego ducha, czyli tzw. charyzmatu zakonu, zgromadzenia czy instytutu życia konsekrowanego.

Na to także zwrócił uwagę bp Artur Ważny, przewodniczący Zespołu Konferencji Episkopatu Polski ds. Nowej Ewangelizacji, podkreślając, że spotkanie tego typu służy głębszemu spojrzeniu w kontekście dzisiejszej sytuacji: czy zgromadzenia właściwie odczytują swój charyzmat, czy go pogłębiają, czy rozpoznają nowe wyzwania. Zauważył, że taka wymiana doświadczeń pokazuje, że jak wiele ze starych rzeczywistości ewangelizacyjnych, które zawarte są w charyzmatach zakonnych, wymaga odkrycia na nowo, aby stały się czynnikiem dynamizującym życie Kościoła, tak też i nowe formy ewangelizacji mogą ożywić pierwotnego ducha danej wspólnoty zakonnej.

– To potrzebny czas, by na nowo zobaczyć, do czego Bóg nas wzywa – powiedział o dzisiejszym zjeździe ks. Jacek Gorzelany ze Zgromadzenia Misjonarzy Salestynów.

Spotkanie dotyczące nowej ewangelizacji w zakonach i zgromadzeniach zakończyła Msza św. w Kaplicy Matki Bożej, natomiast członkowie Zespołu ds. Nowej Ewangelizacji KEP obradować będą jeszcze jutro na temat aktualnych zadań i problemów.

mir / Jasna Góra / KAI

ZAKON

List Definitorium Generalnego n. 5

Rzym, 16 września 2022 r.

Drodzy Bracia i Siostry z Karmelu Terecjańskiego:

Na zakończenie kwartalnego spotkania Definitorium Generalnego, które odbyło się w Rzymie w dniach 5-16 września, przesyłamy Wam serdeczne, braterskie pozdrowienia. Za pośrednictwem tego listu, pragniemy poinformować Was o najważniejszych kwestiach, które mieliśmy okazję omówić w tych dniach.

Podczas spotkania, w naszych sercach obecni byli wszyscy członkowie Zakonu, a w szczególności wspominaliśmy tych, którzy z różnych powodów znajdują się w trudnych sytuacjach. Módlmy się nadal za naszych braci i siostry na Ukrainie i w innych częściach świata, którzy żyją w kontekście wojny lub w wielu krajach, których sytuacja polityczna i społeczna jest naznaczona napięciami, niepewnością, a często nawet ubóstwem. Nie przestawajmy towarzyszyć im modlitwą, bliskością i solidarnością.

Spotkanie Definitorium odbyło się pod koniec sezonu letniego na półkuli północnej, gdzie znajduje się większość naszej obecności. W ostatnich tygodniach my, członkowie Wspólnoty Domu Generalnego (Generalatu), podążaliśmy nieco innym rytmem niż w ciągu roku i byliśmy w stanie poświęcić trochę czasu dla naszych rodzin wzmacniając więzi z nimi i z przyjaciółmi, na odpoczynek, refleksję, formację itp. Czyniąc to wszystko, jednocześnie byliśmy wrażliwi na życie Zakonu, które nigdy się nie zatrzymuje.

Z drugiej strony w tych dniach przypominamy, że minął dokładnie rok od ostatniej Kapituły Generalnej Zakonu (Rzym, wrzesień 2021 r.). Na sesji Definitorium mogliśmy podsumować obraną drogę i stan realizacji głównych celów wyznaczonych przez Kapitułę. Prosimy z ufnością o pomoc Pana i Was wszystkich, abyśmy nadal wiernie wypełniali powierzona nam misję w służbie Karmelu Terecjańskiego.

Sześćioletni program

Jak zwykle zwróciliśmy szczególną uwagę na tematy określone przez Kapitułę Generalną jako priorytetowe na tę sześćioletnią kadencję.

W odniesieniu do Deklaracji o charyzmacie karmelitańsko-terezjańskim wciąż zbieramy wrażenia z lektury i refleksji, które w tym roku są prowadzone we wspólnotach. Za pośrednictwem kanału YouTube Kurii Generalnej zaproponowano przygotowane przez Definitoriów krótkie filmy nadające kierunek, aby zachęcić i towarzyszyć przyjęciu Deklaracji we wspólnotach. W ostatnim z nich O. General zachęca nas

do pogłębienia przyjęcia i praktycznego stosowania dokumentu Kapituły, aby mógł on skutecznie przyczynić się do odnowy życia Zakonu.

Jednym z priorytetów, nad którymi cały Zakon ma pracować z zaangażowaniem i poświęcać jak najwięcej środków, jest formacja początkowa, która ma decydujący wpływ na życie braci zakonnych. Kontynuujemy prace nad rewizją *Ratio institutionis*, zgodnie z prośbą Kapituły Generalnej. Definitoryści odpowiedzialni za formację początkową, O. Martín i O. Jean-Baptiste, relacjonowali prace międzynarodowej komisji odpowiedzialnej za tę rewizję. Niedawno do wszystkich okręgów wysłano kwestionariusz w celu zebrania danych i wkładu, które mogłyby ułatwić opracowanie nowego zaktualizowanego tekstu.

Jeśli chodzi o formację, godną pochwały inicjatywą, która szerzy się w Zakonie, jest wspólne przygotowanie do Uroczystej Profesji (tak zwany "drugi nowicjat") w różnych regionach świata (Ameryka Łacińska, Afryka, Indie, Europa ...). Ocena tych spotkań jest bardzo pozytywna z uwagi na współpracy między okręgami i doświadczenie wzajemnego poznania się młodych zakonników.

W odniesieniu do duszpasterstwa młodzieży, otrzymaliśmy informację o międzynarodowym spotkaniu młodych karmelitów zaplanowanym na 31 lipca 2023 r. w Fatimie, z wykorzystaniem obchodów Światowych Dni Młodzieży w Lizbonie (1-6 sierpnia). Bardziej szczegółowe informacje na temat przygotowania wydarzenia i rejestracji uczestników, będą dostępne w najbliższych tygodniach. Prowincja Portugalii utworzyła specjalne konto e-mail dla wszystkich spraw związanych ze spotkaniem: jmj2023@carmelitas.pt.

Przechodząc do obszaru badań i życia akademickiego, Definitorium omówiło seminarium, które odbyło się w Teresianum pod koniec czerwca tego roku, z udziałem około dwudziestu braci i mniszek. Było to bogate doświadczenie wymiany opinii, danych i propozycji w celu promowania działalności naukowej i intelektualnej w Zakonie. Inicjatywa będzie kontynuowana wraz z nowym spotkaniem w CITeS w Avila,

pod koniec następnego roku akademickiego, z postępującym rozszerzeniem na różne regiony świata.

Definitorium otrzymało również informacje na temat prac komisji powołanej przez Unię Przełożonych Generalnych w celu analizy teraźniejszości i przyszłości różnych ośrodków akademickich, które rodziny zakonne mają w Rzymie, w tym Teresianum. Po kilku miesiącach prac komisja przedstawiła swoje wnioski i propozycje. Zauważając postępujące osłabienie wielkości tych ośrodków pod względem profesorów, studentów i

zasobów finansowych, komisja proponuje zintensyfikowanie wzajemnej współpracy, tak aby każda instytucja mogła skupić się na tym, co jest dla niej najbardziej charakterystyczne. Różne konkretne możliwości współpracy są obecnie poddawane ocenie odpowiednich przełożonych i Rad Generalnych, tak aby można było podjąć najważniejsze decyzje w celu zapewnienia ciągłości i jakości instytucji akademickich.

Kolejna z decyzji Kapituły Generalnej dotyczyła obchodów stulecia naszych świętych. Idąc za sugestią Kapituły, Definitorium proponuje Zakonowi program osobistego i wspólnotowego czytania *rękopisów autobiograficznych* i innych tekstów Teresy od Dzieciątka Jezus, rozprowadzanych przez następne trzy lata. Do końca tego roku rozdystrybuowany zostanie materiał na rok 2023, na który składać się będzie 8 kart z tekstami wybranymi z *Rękopisu A* oraz wskazaniemi do refleksji i dialogu wspólnotowego. Dziękujemy Prowincji Paryskiej za współpracę przy doborze tekstów i przygotowaniu przewodnika do czytania.

Wizyty duszpasterskie i braterskie

Wenezuela

O. Martín Martínez odbył wizytę duszpasterską w Delegaturze Generalnej Wenezueli w dniach od 15 sierpnia do 3 września; w ostatnich kilku dni dołączył do niego O. Generał.

Obecność braci w Wenezueli sięga 1950 roku. Obecna Delegatura Generalna została utworzona w 1993 roku. Składa się z 8 profesów wieczystych i 1 profesa po ślubach czasowych, i ma około 15 kandydatów. Delegatura ma 3 wspólnoty: Barquisimeto (dom modlitwy), Caracas (parafia i szkoła) i Potrero de las Casas (dom duchowości i formacji). Ponadto w Wenezueli istnieje 9 klasztorów karmelitanek Bosych i 8 wspólnot Świeckiego Zakonu, w sumie 86 członków.

W ostatnim czasie życie i działalność w Wenezueli były silnie uwarunkowane trudną sytuacją społeczną i gospodarczą kraju, choć ostatnio pojawiają się pewne oznaki nadziei. W tym kontekście Delegacja oddycha atmosferą pogody ducha i braterstwa oraz stara się podtrzymywać apostolskie poświęcenie, i pomagać w jak największym stopniu osobom najbardziej potrzebującym.

Podczas wizyty, zakonnicy poprosili o sporządzenie dziesięcioletniego planu dla Delegatury. Należy nadal priorytetowo traktować promocję powołaniową i duszpasterstwo młodzieży, a także formację początkową, przy niezbędnej współpracy z innymi okręgami, jak to już ma miejsce. Innym aspektem, który należy wzmocnić, jest duszpasterstwo duchowości. Ponadto odnotowano dobre owoce relacji i wspólnej pracy braci, mniszek i świeckich, które warto utrwalić i zintensyfikować.

Madagaskar

O. Jean-Baptiste odbył braterską wizytę w Komisariatu Madagaskaru w dniach od 1 do 30 lipca, w pierwszych dwóch tygodniach towarzyszył mu O. Philbert.

Obecność braci na Madagaskarze, która rozpoczęła się około pięćdziesiąt lat temu, w ostatnim czasie doświadczyła silnego wzrostu liczbowego. Komisariat ma obecnie 74 braci profesów uroczystych, 45 braci profesów czasowych i 12 nowicjuszy, rozmieszczonych w 10 wspólnotach. Karmelitanki Bose mają 6 wspólnot, a Karmel Świecki 10 wspólnot (z czego 2 kanonicznie erygowane), w sumie 214 członków. Karmelita Fabien Raharilamboniaina jest biskupem Morondava i Przewodniczącym Konferencji Episkopatu Madagaskaru.

Klimat w Komisariacie jest pozytywny i jest niezwykle wrażliwy na życie wspólnotowe i modlitwę. Działalność apostolska to przede wszystkim animacja duchowa, posługa parafialna i praca wychowawcza. Duszpasterstwo powołań i towarzyszenie kandydatom są dobrze zadbane dzięki poświęceniu niektórych zakonników, którzy otrzymali dobrą formację charyzmatyczną i teologiczną, zwłaszcza w Europie. Wizytatorzy rozmawiali z zakonnikami o priorytetach sześcioletniej kadencji dla całego Zakonu i zachęcali ich do zacieśniania współpracy z innymi sąsiednimi okręgami.

Indie

Od 8 lipca do 20 sierpnia o. Pius odbył braterską wizytę w różnych okręgach Zakonu w Indiach. W tym okresie odbył długą trasę, która wiodła go przez prowincję Delhi, Wikariat Regionalny Bengalu Zachodniego i Północno-Wschodniego (prowincji Kerali Południowej), Delegację Prowincji Ranchi (prowincji Malabar), Delegację Prowincji Chattisgarh (prowincji Tamilnadu), Wikariat Regionalny Odisha (prowincji Manjummel), Prowincja Tamilnadu, Prowincja Andhra Pradesh i Domy Prowincji Malabar w północnej Kerali, a także niektóre klasztory Karmelitanek Bosych. W ten sposób mógł bliżej poznać część bogatej i różnorodnej obecności Zakonu w Indiach, kraju na świecie o największej liczbie braci. Podróż ta służyła również przygotowaniu wizyty w okręgach Indii, którą Generał zaplanował na nadchodzące miesiące października i listopada, w tym wizyty duszpasterskiej w prowincji Tamilnadu.

Życie okręgów

Jak zwykle przeanalizowaliśmy kilka konkretnych tematów różnych okręgów Zakonu, wśród których wymieniamy:

- Uważnie śledzimy rozwój sytuacji w Komisariacie Chile i w Generalnej Delegatury Węgier po niedawnych wizytach duszpasterskich w tych okręgach i decyzjach, które zostały tam podjęte.
- Kontynuowaliśmy refleksję nad tym, jak zorganizować w najlepszy możliwy sposób wstępną formację kandydatów z Chin, w dialogu z okręgami Korei, Filipin i Tajwanu-Singapuru.

- Przyjęliśmy prośbę Prowincji Brazylii Południowo-Wschodniej o kanoniczne erygowanie wspólnot Marechal Deodoro i Paranoá.
- Definitorium udzieliło Prowincji Krakowskiej zgody na rozpoczęcie tworzenia nowej wspólnoty w Katowicach (na Śląsku).
- Udzieliliśmy prowincji Manjummel pozwolenia na budowę nowego klasztoru w Irumbakamcho-lai, gdzie przeniesie się obecna wspólnota Mannarkad.
- Daliśmy zielone światło dla przyjęcia parafii w Buyala (Uganda), z myślą o założeniu drugiej wspólnoty w Ugandzie (Prowincji Kalifornia-Arizona).
- W odpowiedzi na pytanie zadane przez Definitorium, przeanalizowaliśmy obecny podział terytorium Stanów Zjednoczonych między różne prowincje, reagując na sytuacje, które już minęły i które wydają się właściwe do przeglądu. Będziemy szukać najlepszego sposobu, aby to zrobić, w kontekście bardziej globalnego przeglądu organizacji terytorialnej Zakonu i Okręgów, który zostanie omówiony w przewidywalny sposób na przyszłorocznym Nadzwyczajnym Definitorium.
- Abp George Tambala OCD, w imieniu Konferencji Episkopatu Malawi, której jest przewodniczącym, prosi o współpracę wykładowców filozofii w Wyższym Seminarium Duchownym w Kachebere. Rozważamy możliwości przyjęcia Jego prośby, jednak będzie konieczne zapewnienie, aby wyznaczony zakonnik mógł przynależeć do pobliskiej wspólnoty.
- Definitorium zatwierdziło umowy o współpracy między Prowincją Wenecką a Komisariatem Konga dla klasztoru w Brukseli (Belgia), a także umowy o współpracy między Prowincjami Anglo-Irlandzkimi i Filipinami oraz Nawarrą i Kolumbią. Wszystkie te umowy stanowią, że zakonnicy jednego Okręgu przechodzą na służbę innego, zgodnie z procedurami regulowanymi przez nasze prawa (Przepisy Wykonawcze 135-136).
- Jedną z Sesję poświęciliśmy dialogowi z Prowincjałem Karnataka-Goa, Wikariuszem regionalnym i pierwszym Radnym Tanzanii na temat historii, obecnej sytuacji i przyszłych perspektyw naszej obecności w tym afrykańskim kraju. Słuszne jest podziękowanie prowincji Karnataka-Goa, za dobrą pracę misyjną, jaką wykonała. Przeanalizowaliśmy potrzeby finansowe misji, biorąc pod uwagę dużą liczbę zakonników w formacji początkowej oraz wydatki związane z budową infrastruktury niezbędnej do zagwarantowania przyszłości obecności karmelitów. Będziemy kontynuować dialog w celu znalezienia metod finansowania zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami Zakonu.
- Z Prowincjałem Paryża dzieliliśmy różne tematy związane z jego Prowincją i Zakonem, takie jak: stulecie Teresy od Dzieciątka Jezus i obchody kolejnego Nadzwyczajnego Definitorium w Lisieux. Z okazji zbliżających się rocznic terezańskich Prowincja Paryska zaoferuje braciom zakonnym Zakonu możliwość życia przez pewien czas we wspólnocie Lisieux.
- Ponadto, z uwagi na to, że Prowincji Paryskiej powierzono misję w Iraku, rozmawialiśmy z Prowincjałem o obchodach (w lutym 2023 r.) czterechsetną rocznicę przybycia Karmelitów Bosych do tego regionu oraz o przyszłych perspektywach obecności Zakonu.

Kapituły okręgów

Definitorium Generalne zajęło się Kapitułami Okręgów, które odbędą się w najbliższych miesiącach. Przede wszystkim, biorąc pod uwagę, że kalendarz niektórych Kapituł 2020 r. został zmodyfikowany przez sytuację zdrowotną, zdecydowaliśmy, że każdy Okręg będzie mógł przeprowadzić Kapitułę lub Kongres Kapituły w najdogodniejszym terminie (pod warunkiem, że nie później niż w lipcu 2023 r.), udzielając dyspensy od przepisu, który przewiduje przeprowadzenie ich w ciągu dwóch miesięcy poprzedzających lub następujących po zakończeniu trzyletniego okresu (Przepisy Wykonawcze nr 206). Zatwierdziliśmy również Praktyczną *Instrukcję* dla Kapituł, po zaktualizowaniu jej o zmiany wprowadzone przez ostatnią Kapitułę Generalną w Przepisach Wykonawczych oraz o inne nowości legislacyjne Kościoła powszechnego. Warto przypomnieć, że w reskrypcie z 18 maja tego roku papież Franciszek udzielił upoważnienia, aby bracia niekapłani mogli być przełożonymi wspólnoty, a nawet wyższymi przełożonymi, zgodnie z pewnymi procedurami w niej określonymi.

Jeśli chodzi o tematy kapitulne, oprócz tych już przewidzianych przez nasze prawa i zwyczaje, przypominamy niektóre ważne w tym momencie Zakonu, takie jak praktyczne zastosowanie Deklaracji o charakterze, formacja wstępna, obchody stulecia św. Teresy z Lisieux i św. Jana od Krzyża oraz określenie majątku stałego Zakonu dla Okręgów i Domów. Zachęcamy również Kapituły do refleksji i podjęcia konkretnych zobowiązań w kontekście świadomości ekologicznej. Przede wszystkim należy pamiętać, że rola Kapituły, która ma miejsce co trzy lata, nie ogranicza się do wyborów, ale jest powołana przede wszystkim do podsumowania stanu okręgu i opracowania planu życia i działalności na okres trzech lat. W najbliższych tygodniach General wyśle list, aby zachęcić i ukierunkować odpowiednie przygotowanie i przeprowadzenie Kapituł.

Przeprowadziliśmy również pierwszą wymianę informacji i pomysłów w związku z Nadzwyczajnym Definitorium, które odbędzie się po Kapitułach Prowincjalnych, zaplanowanego w Lisieux (Francja) w dniach od 27 sierpnia do 3 września 2023 r. Jednym z tematów, które zostaną omówione na tym spotkaniu, będzie reorganizacja Zakonu (terytoria, rodzaje okręgów itp.). Zaczęliśmy również rozważać możliwe sposoby zaoferowania prowincjalnym użytecznych narzędzi do wykonywania powierzonych im misji (spotkania formacyjne, materiały, ukierunkowania itp.). Wszystko to zostanie określone w następnych sesjach Definitorium.

Kuria Generalna

Zgodnie ze zwykłą praktyką Prokurator Generalny, O. Jean-Joseph Bergara, przedstawił Definitorium aktualny stan różnych procesów, którymi zajmuje się w dykasteriach watykańskich, dotyczących prowincji, braci i siostr Zakonu.

Ekonom Generalny, O. Paolo De Carli, przedstawił raport ekonomiczny za pierwsze półrocze. Specyficzny temat refleksji z Ekonomem dotyczył majątku stałego. Kapituła Generalna, zgodnie z nowymi wskazaniem Kościoła, ustanowiła, że obowiązkowe jest określenie majątku stałego Zakonu, Okręgów i Domów (Przepisy Wykonawcze 249). Chodzi o wskazanie dóbr ruchomych i nieruchomych, które są naprawdę fundamentalne i niezbywalne ze względu na ich wartość i znaczenie dla bezpieczeństwa ekonomicznego. Zaczęliśmy sporządzać listę majątku stałego Zakonu i przygotujemy konkretne wskazania, aby kolejne Kapituły mogły uczynić to samo dla Okręgów i Domów.

Jeszcze w dziedzinie ekonomicznej zrewidowaliśmy tabele wydatków i zezwoleń niezbędnych dla różnych krajów, aby je zaktualizować i dostosować do kwot ustalonych przez Stolicę Apostolską. Każda Prowincja wkrótce otrzyma informacje odpowiadające jej terytorium.

O. José Pereira, Sekretarz ds. Informacji, zilustrował Definitorium ostatnie wydarzenia i bieżące projekty związane z różnymi kanałami komunikacji z Zakonem, powierzone jego kierownictwu. Szczególnym tematem, nad którym trwają prace, są obchody rocznicy Teresy z Lisieux. Przypominamy wszystkim o przesyłaniu informacji o wszystkim, co może być interesujące do przekazania całemu Zakonowi. Pożądane byłoby, aby każdy okręg wyznaczył osobę odpowiedzialną za informacje.

Przyjmując apel Postulatora Generalnego, O. Marco Chiesy, przypominamy, że w każdym okręgu powinien być współpracownik Postulatora Generalnego. Pożądane jest również, aby w różnych obszarach językowych istniał zakonnik odpowiedzialny za kwestie liturgiczne Zakonu.

Karmelitanki Bose

Z O. Rafałem Wilkowskim, Sekretarzem ds. Sióstr Zakonnych, rozmawialiśmy o różnych zagadnieniach związanych z życiem Karmelitanek Bosych. W szczególności przeanalizowaliśmy sytuację niektórych klasztorów, które wymagają szczególnej uwagi ze względu na różne okoliczności: niektóre proszą o pomoc z powodu kruchości lub szczególnych potrzeb, inne są w trakcie zamykania (zniesienia) itp. Jednocześnie z zadowoleniem przyjmujemy założenie nowych wspólnot, takich jak Gospić w Chorwacji czy Kon Tum w Wietnamie.

Następnie O. Pius dodał szczegóły dotyczące klasztorów w Indiach, które miał okazję odwiedzić w ostatnim czasie.

Świecki Karmel

O. Ramiro Casale, Delegat ds. Świeckiego Zakonu, po jego ostatnich wizytach zastanawialiśmy się nad sytuacją Świeckiego Zakonu w różnych częściach świata. Na całym świecie Świecki Zakon przeżywa okres

wzrostu, a całkowita liczba członków wynosi obecnie około 30 000. Trwają przygotowania do Międzynarodowego Kongresu Świeckiego Zakonu, który powinien odbyć się w Hiszpanii w 2026 r. (zbiegając się z setną rocznicą św. Jana od Krzyża).

Definitorium omówiło i zatwierdziło poszczególne Statuty Świeckiego Zakonu Portugalii, Karnataki-Goa i Warszawy. Otrzymaliśmy również i przeanalizowaliśmy program formacyjny Świeckiego Zakonu w Irlandii.

Tuż przed zakończeniem naszej pracy, obchodziliśmy święto Podwyższenia Krzyża Świętego, które w tradycji i życiu Zakonu ma duże znaczenie. Prosimy Pana, aby pomógł nam żyć w jedności z Jego tajemnicą paschalną, aby w pełni uczestniczyć w nowym życiu dzieci Bożych. Zawierzmy w sposób szczególnie życie i projekty Zakonu Teresie od Jezusa i Teresie od Dzieciątka Jezus, których święta będziemy obchodzić w najbliższych tygodniach, i prosimy Maryję o macierzyńską opiekę nad całą rodziną Karmelu Terezańskiego.

Po bratersku

O. Miguel Márquez Calle, generał

O. Agustí Borrell i Viader, O. Pius James D'Souza, O. Philbert Namphande, O. Roberto Maria Pirastu

O. Christianus Surinono, O. Martín Martínez Larios, O. Christophe-Marie Baudouin, O. Jean-Baptiste Paga-beleguem

Tłumaczenie z j. włoskiego: O. Stanisław Fudala OCD

Przesłanie w pierwszą rocznicę wyboru Generała Zakonu

Oto przesłanie o. Miguela Marqueza Calle, z okazji rocznicy jego wyboru na Generała Zakonu wraz z poniższym tłumaczeniem jego słów na język polski.

Posłuchaj, klikając w poniższe zdjęcie:

Dzień dobry wszystkim moim braciom i siostram, karmelitom bosym, karmelitankom bosym, karmelowi świeckiemu, wszystkim, którzy są częścią tej wielkiej rodziny.

Dzisiaj mija rok, dokładnie rok, od mojego wyboru na generała. Właśnie wróciłem z długiej podróży do Wenezueli, odwiedzając naszych braci i siostry. Wróciłem do Rzymu i chciałbym skorzystać z okazji tej pierwszej rocznicy, aby radować się z moimi braćmi, z całą wspólnotą Domu Generalnego. Dziękuję wszystkim za waszą bliskość, waszą modlitwę, waszą obecność, wasze wsparcie, waszą komunie, w różnorodności, w wolności. Chciałbym wyrazić to, czego doświadczamy w wyjątkowości każdej jednostki zakonu, każdej wspólnoty, każdej osoby, w swoim własnym powołaniu, w charyzmacie, który Bóg dał każdemu z nas.

Chcę podzielić się pewną myślą i modlitwą. Jestem głęboko wdzięczny Bogu za ten rok. Zawsze jest pewna obawa, bieda, poczucie kruchości, bezbronność, z jaką rozpoczyna się tego rodzaju posługę, w życiu tych, którzy jeszcze jej nie doświadczali. A może po prostu nie czułem się gotowy? Towarzyszy mi jednak uścisk braci, modlitwa, sympatia, bliskość wielu ludzi, którzy to głęboko współodczuwają. To odnawia we mnie pragnienie bycia ojcem i służenia całemu Zakonowi.

Jest wiele przeżyć, wiele chwil dzielonych w szczególnie sposób: wizyta na Ukrainie i odwiedziny w wielu miejscach, takich jak Liban jakiś czas temu, albo powrót z Wenezueli dziś rano. Jest tak wiele sytuacji, tak wiele miejsc, tak wiele zakątków Zakonu,

gdzie bracia i siostry poświęcają się, gdzie ogromna większość Zakonu wykonuje bardzo cenną posługę. Chcemy iść dalej, chcemy zacząć od nowa, zawsze z dobrego w lepsze. To jest moja modlitwa i to jest moje podziękowanie Bogu. Proszę Boga z całego serca, aby nadal udzielał nam potrzebnej łaski i siły. Niech Duch Święty odnowi w nas pragnienie oddania się w pełni, nie wstrzymywania się w niczym. Nie jesteśmy tu dla siebie samych, ale jesteśmy po to, by służyć i żyć marzeniem, jakim żyli św. Teresa od Jezusa i św. Jan od Krzyża.

Dlatego w tym pierwszym roku, w tę pierwszą rocznicę, dziękuję wam wszystkim z serca. Czuję się zachęcany, objęty i wspierany przez was wszystkich. Niech Bóg wam wszystkim błogosławi i obyśmy nadal szli, aby nieustannie zaczynać i zawsze iść z dobrego w lepsze. Niech Matka Boża weźmie nas za rękę i niech św. Józef razem ze wszystkimi świętymi Karmelu strzegą nas zawsze. Czuję, że jest to czas nadziei i czas początku życia i błogosławienia nowych pędów, które niewątpliwie wyrosną pośród tej zranionej kryzysem ziemi. Jest to również czas właściwy, aby Bóg wykonywał swoją pracę poprzez nasze ubóstwo i nasze obdarowanie.

Z serca dziękuję! Pozdrowienia i błogosławieństwa dla was wszystkich. Serdecznie dziękuję!

Za: www.karmel.pl

Bratysława: Sympozjum o św. Teresie Benedykcie od Krzyża

W sobotę 17 września 2022 w Bratysławie odbyło się sympozjum poświęcone św. Teresie Benedykcie od Krzyża z okazji 80. rocznicy jej męczeństwa. Organizatorem wydarzenia byli Ojcowie Karmelici Bosi na Słowacji i Świecki Zakon Karmelitów Bosych w Bratysławie.

W sympozjum wzięło udział ponad 50 uczestników, którzy wysłuchali wykładów dr Gabriela Brendza o historycznych okolicznościach życia św. Edyty Stein, prof. Petra Volek o Edycie Stein jako filozofie i o. Pawła Wojnowskiego OCD o karmelitańskim powołaniu Edyty Stein.

W dyskusji znalazły się odpowiedzi na niekończące się pytania o życie i powołanie tej karmelitańskiej świętej i patronki Europy. Jej życie i bogata twórczość odcisnęły głębokie piętno nie tylko w świecie filozoficznym, ale także w chrześcijaństwie, gdyż wyprzedziła ona epokę przedsoborową swoim przesłaniem, często adresowanym do samego Papieża i przekształciła je w swoje życie karmelitańskie przez ofiarowanie i poświęcenie swojego życia dla Kościoła, dla Zakonu Karmelitańskiego, dla narodu żydowskiego, dla zbawienia Niemiec i pokoju na świecie.

Za: www.karmel.pl

Relikwie św. Rafała Kalinowskiego w Dusznikach Zdroju

W niedzielę 18 września br., z okazji Dnia Sybiraka, zostały wprowadzone do kościoła parafialnego pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Dusznikach Zdroju relikwie „z kości” św. Rafała Kalinowskiego – Patrona Sybiraków. Wprowadzenia, w asyście pocztów sztandarowych, władz miasta, sybiraków oraz mieszkańców i turystów dokonał proboszcz parafii, ks. Zbigniew Wichrowicz. Uroczystości uświetnił chór katedralny z Gliwic, który po Mszy św. zaprezentował koncert pieśni patriotycznych, a w imieniu Związku Sybiraków głos zabrała pani Janina Łaba, ofiara zsyłki na Syberię i prezes Zarządu Koła Związku Sybiraków w Dusznikach.

Relikwie zostały umieszczone w bocznym ołtarzu kościoła przy relikwiach św. Jana Pawła II i św. Teresy Benedykty od Krzyża – Edyty Stein, która gościła w Dusznikach w 1912 roku. Relikwiarze znajdują się w artystycznie wykonanych i zaszklonych gablotach, tworzących specyficzny tryptyk ze św. Janem

Pawłem II w centrum i obojgiem świętych karmelitańskich po bokach. Dziękujemy za dar relikwii o. Szczepanowi Praśkiewiczowi, karmelicie bosemu, relatorowi Dykasterii Spraw Kanonizacyjnych w Rzymie.

Nadmienmy, że w dusznickim kościele pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła już 16 września 2007 roku, podczas obchodu Dnia Sybiraka, została odsłonięta tablica Patrona Sybiraków – św. Rafała Kalinowskiego.

Dariusz Gienza

Za: www.sybiracy.wroc.pl

Czerna: Jubileusz Braci

24 września w naszym karmelitańskim klasztorze w Czernej przeżywaliśmy jubileusz 25-lecia ślubów zakonnych braci: o. Grzegorza Irzyka, o. Pawła Ferko, o. Miłosa Viktorina, o. Rafała Wilkowskiego, o. Piotra Karaudy, o. Karola Morawskiego, o. Norberta Majchrowskiego oraz o. Zbigniewa Bisagi.

Punktualnie o godz. 11.00 rozpoczęła się Eucharystia, pod przewodnictwem Naszego Ojca Prowincjała Piotra Jackowskiego, który także skierował do zgromadzonych słowo. We Mszy św. uczestniczyli członkowie rodzin naszych Jubilatów oraz współpracownicy z poszczególnych klasztorów z Polski i Słowacji.

Za: www.karmel.pl

Profesja wieczysta w Kownie

Dnia 11 września, w naszej Parafii Karmelitów Bosych w Kownie (po litewsku: Basų Karmelitų Šv. Kryžiaus Bažnyčia Kaunas), Brat Arūnas od Świętej Trójcy (Arunas Juodinis), podczas uroczystej Mszy Świętej złożył swoją Uroczystą, Wieczystą Profesję zakonną (po litewsku: Amžinieji įžadau) w Zakonie Braci Bosych Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmelu na ręce Ojca Valdasa Paura, Delegata Naszego Ojca Prowincjała Jana Piotra Malickiego, ślubując: czystość, ubóstwo i posłuszeństwo na zawsze.

Ojciec Valdas jest Przełożonym naszej Wspólnoty do której też należy: Brat Arunas, Ojciec Jan Vidas i O. Emilian.

Ojcowie Karmelici Bosi do Kowna przybyli w 1707 roku i zbudowali Kościół i Klasztor pod wezwaniem Świętego Eliasza. W 1707 roku zamienili to z władzą miejską za nowy teren i za Kościół Świętego Krzyża w stanie surowym.

W 1845 roku zaborcy wypędzili zakonników i Kościół zamienili na bibliotekę, a Klasztor na Szpital.

W lipcu 2017 roku Karmelici Bosi wrócili do Kowna, byli to: O. Valdas i O. Emilian, a potem 30 maja 2000 roku został wyświęcony na kapłana O. Jonas Vidas w naszym Kościele i teraz Brat Arunas złożył Śluby Wieczyste. Ludzie mówią: to dobry znak Opatrzności Bożej nad wami, Jezus Miłosierny i Matka Boża Miłosierna i Święty Rafał Kalinowski towarzyszą Wam.

o. Emilian od św. Józefa OCD

Śluby wieczyste w Poznaniu

Pragniemy z radością poinformować, że dzisiaj (08 października 2022) swoje śluby wieczyste złożył nasz współbrat Andrzej od Matki Bożej (Pruszkowski).

Rozpoczął on swoją drogę w Seminarium Diecezji Warszawskiej. Po roku filozofii i dostrzeżeniu w sobie pragnienia do przebywania więcej czasu na wyłączności z Panem podjął formację w Karmelu prowincji Krakowskiej, gdzie spędził trzy lata. W końcu rozeznając przeszedł do Prowincji Warszawskiej i dlatego Bogu składając dzięki przesyłamy tą radosną nowinę.

Przy tak bogatym doświadczeniu życia zakonnego nie zdziwiliśmy się, że gościmy dzisiaj również braci karmelitów bosych Prowincji Krakowskiej. Wśród gości wyróżniało się piękno wzruszenia Mamy i Sióstr br. Andrzeja.

Liturgii przewodniczył N. O. Prowincjał Jan Piotr Malicki, wygłaszając także kazanie. Mówił o posłuszeństwie Chrystusowi. Aby się jemu poświęcić w zakonie dla braci, a przez to również całemu Kościołowi. Liturgię uświetniał duchowo karmelitański śpiew. Mianowicie Litanie do Wszystkich Świętych śpiewał br. Marcin Wojnicki, natomiast śpiewom liturgicznym przewodziła schola naszego Sanktuarium o zacnej nazwie „Silentium”. O to wszystko zatroszczył się oczywiście br. Andrzej. Po dzisiejszym dniu intensywnie przepehionym radością przygotowujemy się na jutro, gdyż br. Andrzej ma przyjąć święcenia diakonatu o 13.00, z rąk biskupa Szymona Stulkowskiego.

br. Bartłomiej Głuch OCD

Święcenia diakonatu br. Andrzeja Pruszkowskiego

Z radością informujemy, że dziś – 9 października A. D. 2022, podczas Mszy świętej o godzinie 13.00, nasz współbrat – Andrzej od Matki Bożej OCD (Andrzej Pruszkowski) został wyświęcony na diakona. Po złożeniu wczoraj wieczystej profesji w Zakonie Braci Bosych Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel otrzymał on łaskę sakramentu święceń w stopniu pierwszym, diakonatu – „do służby”...

Uroczystej Liturgii eucharystycznej przewodniczył ks. Bp. Szymon Stulkowski, biskup pomocniczy Archidiecezji Poznańskiej. W swojej krótkiej homilii – skierowanej bardzo personalnie do naszego karmelity bosego – ks. bp. Szymon powiedział m. in., że rozpoczyna on czas pewnego rodzaju „kariery” w kościele, ale „kariery w dół” – „do służby”, gdyż – jak zaznaczył ks. biskup – tylko o takiej „karierze” może

być tutaj mowa i na jedynie taką „karierę” winno być miejsce we Wspólnocie uczniów i uczennic Zmartwychwstałego Chrystusa. „Jesteś przyjacielem Jezusa i bądź przyjacielem Jezusa” – mówił do brata Andrzeja ks. bp. Szymon...

Naszemu współbratu Andrzejowi życzymy owocnej współpracy z Bożą łaską oraz wierności tejże łasce Ducha Miłości – dla jeszcze większej chwały Chrystusa Jezusa i Boga Ojca w Kościele, Świecie i Karmelu. Niech Maryja – Theotocos wspiera brata Andrzeja w byciu świętym diakonem – a jak ufamy, niedługo – także prezbiterem Kościoła powszechnego.

Brat Piotr J. od Przebitych Serc Jezusa i Maryi OCD, Mikołajczyk.

Z klasztoru poznańskiego...

Wrzesień upłynął nam pod znakiem powrotu o. Mariusza Jaszczyszyna z Włoch. O. Mariusz został przetransportowany z Włoch do Polski samochodem-karetką, następnie był kilka dni w szpitalu i po poprawieniu się zdrowia, wrócił do klasztoru w Poznaniu, gdzie od 14 do 21 września, miał zapewnioną opiekę braci. Szczególnie pomagali w opiece nad nim bracia Andriej i br. Paweł Izydorczyk. Bracia i ojcowie brali ojca na spacer i świeże powietrze. Wielką pomocą była dla nas w tym czasie s. Marzena z OCDS poznańskiego, która pracuje jako pielęgniarka i zajęła się fachowo w tym czasie o. Mariuszem, udzielała nam wiele rad i wskazówek. Po tygodniu pobytu w klasztorze o. Mariusz wyjechał na rehabilitację do Bonifratrów koło Gostynia, jednak jego stan zdrowia znów się osłabił i obecnie przebywa w szpitalu. Prosimy was wszystkich o modlitwę w intencji o. Mariusza.

Wrzesień to czas zbierania jabłek w ogrodzie i robienia zapasów soków na cały rok. Bracia klerycy i niektórzy ojcowie, zbierali jabłka i wyciskali soki w naszej wyciskarce. Starczy na cały rok. Mięliśmy też przez kilka dni małe awarie ogrzewania wody, pieca, ale obecnie już jest dobrze.

Pod koniec września zaczęli się zjeżdżać z wakacji i wyjazdów bracia klerycy; z Zamartego przyjechał po swych pierwszych ślubach br. Marek. Bracia klerycy: br. Paweł, br. Piotr, odbywali w szkole swe praktyki katechetyczne. Ojcowie, którzy byli na wakacjach też powrócili. I tak powoli zaczyna się w naszym klasztorze kolejny rok duszpasterski. O czym więcej w relacji październikowej.

o. Aleksander Szczukiecki OCD

Po 25 latach posługi przekazanie Parafii św. Pankracego w Rzymie

Po 25 latach posługi w rzymskiej parafii świętego Pankracego Karmelici Bosi Prowincji Warszawskiej przekazali Karmelitom Bosym Prowincji Italia Centrale.

To wydarzenie poprzedził sobotni koncert (24 września br.) w naszej bazylice na Piazza San Pancrazio, zatytułowany „Bądźmy świadkami Chrystusa” w wykonaniu Warszawskiego Chóru Archikatedralnego. Koncert odbył się z okazji 40-lecia Fundacji Jana Pawła II. Wśród zaproszonych gości był m.in. ks. Kardynał Stanisław Dziwisz. Partie solowe śpiewali Ewa Biegas (mezzo-sopran) i o. Rafał Kobyliński SJ (tenor). Ten wspaniały koncert na chwałę Bożą był też opatrnościowo swojego rodzaju piękną laurką dla wszystkich naszych ojców, którzy pracowali posługując wiernym w parafii św. Pankracego. Bazylika była kompletnie wypełniona słuchaczami muzyki poważnej.

Natomiast uroczyste dziękczynienie za 25 lat posługi w parafii św. Pankracego w Rzymie i przekazanie tejże parafii nowym duszpasterzom miało miejsce następnego dnia, w niedzielę 25 września 2022 r. na mszy św. o 10.30, której przewodniczył Prowincjał Warszawskiej Prowincji OCD o. Jan Piotr Malicki. Homilię wygłosił Prowincjał Italia Centrale o. Gabriele Morra. Mszę świętą koncelebrowali ustępujący proboszcz i wikariusze: o. Arkadiusz Stawski, o. Waldemar Barwiński i o. Gabriel Wójcicki; nowy proboszcz i wikariusze: o. Angelo Campana, o. Saverio Cannistrà i o. Enrique Castro. Koncelebrowali także: Ekonom Prowincji o. Jakub Kamiński, Rektor Terezjanum o. Albert Wach, Relator Kongregacji Spraw

Kanonizacyjnych o. Szczepan Praśkiewicz, Przełożony Seminarium Missionum o. Johannes Gorantla, o. Elizeusz Bagiński bibliotekarz z Terezjanum. Z Domu generalnego Karmelitów Bosych przybył o. Grzegorz Firszt.

Praktycznie w tym dniu nastąpiło przekazanie parafii św. Pankracego Prowincji Italia Centrale. Po tej dziękczynnej mszy św. wszyscy zostali zaproszeni na obiad w parafialnym oratorium. Były oficjalne podziękowania i łzy rozstania...

Dziękowaliśmy Panu Bogu za tę jubileuszową, 25-letnią posługę naszej Prowincji, bo przejeżdżaliśmy parafię od Prowincji Rzymskiej w roku 1997. W ten sposób historia zatoczyła swoje koło.

W tym czasie posługę proboszczów i wikariuszy w parafii pełnili, począwszy od śp. o. Terejusza Felcyna, o. Karol, o. Jacek, o. Jan, o. Grzegorz, o. Ernest, o. Kamil, o. Jarek, o. Arkadiusz, o. Waldemar i o. Gabriel. Dodatkowo niektórzy ojcowie i to nie tylko z naszej Prowincji pomagali w parafii, jednocześnie studiując na różnych uczelniach w Rzymie. Wielu współbraci miało też okazję skorzystać w lecie z kursu języka włoskiego.

Zdjęcie: ustępujący i następujący duszpasterze Parafii wraz z ich Prowincjałami

W okresie naszego pobytu Bazylika św. Pankracego została całkowicie odnowiona i przywrócono jej pełny blask. Również katakumby zostały starannie zabezpieczone i udostępnione do zwiedzania. Wielu parafian otrzymało sakramenty święte dzięki duszpasterskiej posłudze naszych ojców. Trzeba przyznać, że parafia jest bardzo aktywna, prowadząc różnego rodzaju grupy duszpasterskie.

Nowy proboszcz o. Angelo przychodzi codziennie do parafii już od kilku miesięcy, aby zapoznać się z wszystkimi polami parafialnego zaangażowania. Jego wikariuszami będą o. Saverio Cannistrà (były General Zakonu) oraz o. Enrique (były Delegat Generalny w Izraelu). Oficjalne wprowadzenie na urząd nowego proboszcza odbędzie się na mszy św. 9 października br.

o. Jan M, OCD

Nabożeństwo fatimskie w Usolu Syberyjskim

Przesyłamy gorące pozdrowienia z chłodnej już Syberii. Wszyscy przeżywamy obecnie trudne chwile i jedyną pociechą jest modlitwa. W naszym irkuckim dekanacie kilka lat temu narodziła się tradycja nabożeństw fatimskich. Każdego 13 dnia miesiąca spotykamy się wspólnie w kolejnej parafii dekanatu. Jest oczywiście różaniec, Msza Święta z kazaniem, procesja z figurą Matki Bożej Fatimskiej i wspólna agapa. Na te spotkania przyjeżdżają kapłani, siostry zakonne i wierni świeccy.

We wrześniu takie nabożeństwo organizowaliśmy w naszej parafii w Usolu Syberyjskim. W chwili obecnej różaniec odmawiamy w tej najważniejszej intencji: o pokój i zakończenie wojny. Staramy się również na różne sposoby być blisko naszych parafian i znajomych, których bliskich zmobilizowano. Niejednokrotnie musieli oni opuścić swoje małe dzieci.

Kontaktowała się z nami Daria Wałuińska obecnie mieszka u brata w Moskwie i poszukuje pracy, jej Mama ma się dobrze. Daria prosi o wsparcie modlitewne, jest jej bardzo trudno znaleźć zatrudnienie i na dodatek jej brat również niedawno stracił pracę.

Szybkimi krokami zbliża się zima, na szczęście jesteśmy do niej przygotowani. Jeszcze raz przesyłamy braterskie pozdrowienia i uściski.

Z Panem Bogiem!

o. Paweł Apostoł od M. B. Różańcowej OCD

Bracia klerycy na IV Kongresie Młodych Konsekrowanych

Czwarty Kongres Młodych Konsekrowanych w Licheniu został w tym roku solidnie ubogacony reprezentacją braci Karmelitów Bosych, w składzie: br. Андрэй, br. Bartłomiej, br. Marek, br. Paweł i br. Paweł, br. Piotr. Karmelitański habit prezentowało też dwóch braci z Prowincji Krakowskiej. Hasłem IV KMK były słowa „Powstań i świeć” (Iz 60,1). Uczestniczyło w nim w sumie ponad 600 osób, przeważały kobiety w proporcji 5:1 – aż gubiliśmy się w kolorach i formach welonów!

Zaraz po przyjeździe, w przeciwieństwie do znanej nam wszystkim historii, znaleźliśmy nocleg w Betlejem (tak się zwie jeden z domów pielgrzyma), gdzie zdążyliśmy przywitać się z „Krakusami” i z przedstawicielami innych Zakonów. O godzinie 19 Kongres oficjalnie rozpoczął się Mszą św., podczas której zapoznaliśmy się z pięknym hymnem tegorocznego Kongresu; bazylika wypełniła się śpiewem: „a światłość w ciemności świeci i ciemność jej nie ogarnęła”. Po Mszy, kiedy rzesza młodych konsekrowanych schodziła klatką schodową do sali konferencyjnej, zgasło światło, więc przez chwilę schodziliśmy po ciemku, śpiewając ww. słowa hymnu. Duch i pogodny nastrój tego Kongresu bardzo szybko wszystkim się udzielił. Pierwszym prelegentem, ku zaskoczeniu wielu był sam... br. Raniero Cantalamessa OFMCap! Co prawda odtworzony z nagrania, ale przekaz miał specjalnie dla nas. A przekaz był prosty: zakochaj się w Jezusie Chrystusie!

Drugiego dnia, zaczęliśmy wspólną Jutrznia. Musimy przyznać, że kiedy blisko 600 osób śpiewa Jutrznie w harmonii, to robi to piękne wrażenie i daje odczuć ducha jedności. Pierwszą konferencją uraczył nas o. bp Jacek Kiciński CMF. Mówił o tożsamości osoby konsekrowanej – „jesteśmy skazani na świętość!” Następnie o. bp sprawował Mszę św. Nakarmieni pokarmem na wieczność przeszliśmy do konsumpcji pokarmu na teraźniejszość. Kolejka po obiad była znakomitym miejscem na zapoznanie się z losowo (opatrnościowo?) spotkanymi braćmi i siostrami; dzielenie się świadectwem i przeżyciami przy stole (i przy każdej innej okazji) było dla nas najcenniejszym elementem tego wydarzenia. Organizatorzy dobrze to wyczuli i w planie dnia były też grupy dzielenia. Bardzo budujące było doświadczyć, że nie tylko my przeżywamy trudności w życiu zakonnym, i że nie tylko my w cudowny sposób doświadczamy Bożej miłości. Ciekawym spostrzeżeniem było również, że wiele zgromadzeń czerpie z duchowości karmelitańskiej, a wiele siostr i braci miało styczność z naszymi świętymi.

Popołudniową konferencję wygłosił o. Michał Nowak OFMCap. Mówił o etapach życia we wspólnocie zakonnej i zachęcał do dojrzewania w miłości. Cytując bp. Jacka zachęcał do przeżywania konsekracji jak pewna wiekowa siostra, która przyznała: „jestem zawsze szczęśliwa, ale nie zawsze zadowolona”. Na

koniec dnia wysłuchaliśmy świadectw życia trzech sióstr: konsekrowanej dziewicy, siostry z zakonu klauzurowego (Anuncjatki) oraz siostry ze zgromadzenia czynnego (Józefitki). Zarówno w ich wypowiedziach, jak i w wielu innych momentach Kongresu, wybrzmiewało doświadczenie, że wszelkie kryzysy i upadki duchowe zaczynają się od zaniedbania modlitwy, tego świętego, wyłączonego czasu dla naszej intymnej relacji z Bogiem. Jako że dni wypełnione były wieloma aktywnościami, aby nie zapomnieć wśród nich wszystkich o Najważniejszym, zorganizowana była całonocna adoracja Pana Jezusa w Najświętszym Sakramencie. Wielu jednak decydowało się wychwalać Boga dostateczną ilością snu.

Trzeciego dnia „Bóg oddzielił światło od mroku”. Co prawda nie według Księgi Rodzaju, ale według tematu pierwszej konferencji. Wygłosił ją o. Krzysztof Pałys OP. W terezańskim duchu mówił o pokorze; pokazywał, że to nie my „świecimy”, ale że to Chrystus świeci w nas i działa w nas cuda. Podczas Mszy św. doszło do opatrnościowego spotkania: akurat tego dnia przybyli do licheńskiego sanktuarium członkowie Stowarzyszenia Wspierania Powołań Kapłańskich. Mszy przewodniczył ks. bp. Radosław Orchowicz, który przyznał, że w konsekracji biskupiej również zalicza się do młodych (ok. 6 miesięcy). Wzruszające było spotkanie tych, którzy modlą się za nas, a dla nich przepiękny obraz młodego Kościoła w tak wielu osobach konsekrowanych z tak wielu zgromadzeń i instytucji. Po Mszy, na placu przed bazyliką, salezjańscy uczestnicy Kongresu animowali największą plenerową imprezę taneczną osób konsekrowanych. Kiedy jedni tańczyli, inni szukali chwil ciszy i samotnego przebywania z Bogiem.

Popołudniową konferencję wygłosił redaktor Gościa Niedzielnego, Franciszek Kucharczak. Starał się przybliżyć nam, jakiego światła potrzebuje od nas świecki świat. Duży nacisk kładł na wspólną modlitwę z ludźmi – gdy częstokroć jesteśmy bezsilni wobec problemów drugiego człowieka, wtedy może się objawić moc Boża w pełni, jeśli „poczęstujemy” się Bogiem poprzez wspólną modlitwę. W tej, jak i w innych konferencjach, przewijał się temat prawdziwości naszego świadectwa – świat nie potrzebuje naszych słów tak, jak potrzebuje naszego życia przepełnionego miłością do Jezusa. Żeby przekazać światu Miłość, musimy nią żyć.

Wieczorem, po spotkaniu modlitewnym przed Najświętszym Sakramentem była możliwość spędzenia wieczoru przy planszówkach, herbacie bądź tańcach. Oczywiście, można też było pójść spać.

Ostatniego dnia poranną konferencję głosił ks. Marek Chmielniak SAC. Mówił: pierwsze jest „słuchaj”. Porównał życie duchowe do sprawnie funkcjonującego systemu ekonomicznego, gdzie import i eksport są w harmonii. Zagadywanie świata, gdy nic do siebie nie przyjmujemy przez słuchanie Boga i drugiego człowieka, nie ma sensu.

Podczas Mszy św. kończącej kongres, wraz z wyższymi przełożonymi, którzy również przybyli, ofiarowaliśmy Matce Bożej nasze życie konsekrowane wg aktu poświęcenia się, specjalnie ułożonego na tę okazję. Wielu z nas z żarem serca i wzruszeniem wymawiało słowa aktu.

W drodze powrotnej, łapiąc oddech po tym jakże intensywnym czasie, wymienialiśmy się pierwszymi wrażeniami z wyjazdu. Dla każdego z nas był to bardzo pozytywny czas. Bardzo budującym było odnalezienie się w tak licznym gronie osób żyjących Chrystusem; każde spotkanie rozpalalo serce żywym płomieniem miłości (no... prawie, siódme mieszkania jeszcze przed nami!). Bardzo ucieszyliśmy się też z trochę bliższego zapoznania Braci Mniejszych z Poznania, bo już wkrótce będziemy razem z nimi uczęszczać na studia na Wydziale Teologicznym UAM. Wygłaszane konferencje były dla nas intelektualno-duchową strawą, jednak spożywaną w pośpiechu, ze względu na bardzo napięty plan dnia. Na szczęście wszystkie zostały zarejestrowane i są dostępne w Internecie, więc w wolnych chwilach możemy na spokojnie powrócić do ich treści. Troje z nas brało też czynny udział w scholi, co z jednej strony pochłaniało prawie wszystkie wolne chwile, ale z drugiej strony dawało dużo satysfakcji i pozwoliło nam zapoznać się bliżej z braćmi i siostrami, m.in. z krakowskimi Dominikanami.

Podsumowując w dwóch słowach: warto było!

Br. Marek Jurzak OCD

Karmel we Wrocławiu uczcił św. Teresę Benedyktę od Krzyża

Nasze miasto ogłosiło ten rok Rokiem Edyty Stein, aby uczcić 130 rocznicę jej urodzin, przypadającą 12 października 2021 oraz 80 rocznicę śmierci. W tym roku, 1 stycznia, była też setna rocznica jej chrztu. Zastanawialiśmy się, w jaki sposób mogłybyśmy w naszej wspólnocie uczcić tę rocznicę. Pomyślałyśmy o Triduum ku jej czci, na które zaprosiłyśmy o. Wojciecha Ciaka, który dał się nam poznać, jako jej znawca. Ponieważ Ojciec nie miał możliwości przyjechać do nas w sierpniu, przełożyłyśmy to Triduum na wrzesień - tuż po Podwyższeniu Krzyża. Było to bardzo opatrnościowe, bo św. Teresa Benedykta w Nowennie przed swoim świętem podprowadziła nas pod Krzyż wspólnotowego covidowego chorowania. Ostatnie siostry położyły się dokładnie w jej święto. Na Mszy okazało się, że wszystkim nam wysiadły głosy i bardzo mizernie brzmiały śpiewy ku czci naszej Świętej Siostry... W kolejnych dniach stopniowo następowało wspólnotowe zmartwychpowstawanie... Tajemnica paschalna w centrum, a św. Teresa Benedykta usunęła się w cień... - chyba nie mogła się dać lepiej poznać!

Od 15 do 17 września przeżyłyśmy wraz z o. Wojciechem i miłośnikami Edyty Stein Triduum jej poświęcone. Każdego dnia wieczorem najpierw była konferencja, a potem Eucharystia. O. Wojciech przedstawił św. Teresę Benedyktę zupełnie inaczej, niż można zazwyczaj gdzieś usłyszeć czy przeczytać. Mówił o niej, jako tej, która wprowadza w życie wewnętrzne, jako o rozdartej przed decyzją o chrzcie w Kościele katolickim, jej walkach i poszukiwaniach, drodze do Karmelu, i jako tej, która w Karmelu pozwoliła się kształtować przez charyzmat, o jej drodze w Karmelu. Ojciec przytaczał szczegóły z jej życia, które wielu z nas nie były dotąd znane.

Podczas Mszy śpiewałyśmy pieśni specjalnie skomponowane na tę okazję przez panią prof. Martę Kierską - Witczak - „Obejmij Krzyż” oraz pana Tomasza Kozubka „Kim jesteś słodkie Światło?”

i „Słońce już wzeszło nad ziemią zbolaną”, a także pieśni, które wiele lat temu nasze siostry ułożyły dla św. Teresy Benedykty. Ogromnie ucieszyłyśmy się tymi nowymi kompozycjami - są wyjątkowo piękne i pasują do pięknej duszy Edyty.

Dla naszej wspólnoty i ta wyjątkowa Nowenna, i tygodnie po niej, kiedy czytałyśmy jej pisma, a potem Triduum, były szczególnym czasem spotkania ze św. Teresą Benedyktą, która wielu z nas stała się znacznie bliższa...

Pierwszy kurs dla przeorysz Federacji św. Józefa

W dniach od 29.08.2022 do 05.09.2022 roku w Domu Misyjnym Ojców Werbistów w Laskowicach Pomorskich odbył się Kurs dla Przeorysz Klasztorów Federacji św. Józefa. Spodziewałyśmy się, że tym razem nic nie stanie na przeszkodzie, abyśmy mogły spotkać się w pełnym gronie (dla przypomnienia – z powodu obostrzeń związanych z covidem w czerwcu ubiegłego roku na Pierwsze Zgromadzenie Zwyczajne do Laskowic nie mogły dojechać Siostry zza granicy). Jednak już na samym początku okazało się to nierealne. Matka z Trzyczyna nie mogła przyjechać z powodu grasującego we wspólnocie covidu, a Przeorysza z Wrocławia dojechała dopiero drugiego dnia ze względu na operację jednej z Sióstr, której

M. Faustyna musiała towarzyszyć aż do jej powrotu do klasztoru. Ostatecznie obecne były Matki i Wika-
rie z trzynastu klasztorów, a dodatkowo Radne i Sekretarka Federacji, jako że zaraz po Kursie miało się
odbyć Spotkanie Rady Federacji.

Zaproszeni Ojcowie prelegenci: O. Delegat Wojciech Ciak, O. Asystent Federacji Wiesław Kiwior oraz
O. Łukasz Kansy opracowali swoje tematy bardzo wyczerpująco.

O. Wiesław omówił gruntownie temat: «*Posługa przełożonej wyższej w świetle ustawodawstwa po-
wszechnego KPK 1983*». Ze względu na liczne pytania i refleksje uczestniczek zabrakło już niestety czasu
na omówienie powyższego zagadnienia w świetle *Konstytucji z 1991r.*, *Cor orans* i dokumentu *Sztuka
poszukiwania Oblicza Boga (AVRVD)*. Następnie Ojciec prelegent przedstawiał niektóre kwestie z te-
matu: «*Procedury obowiązujące w życiu i misji żeńskich klasztorów kontemplacyjnych*». Wyjaśnił za-
stosowanie różnych procedur prawnych w naszym życiu takich jak: przebywanie poza domem (nieobec-
ność legalna i bezprawna), eksklaustracja, sekularyzacja i wydalenie. Również tutaj liczne pytania o
praktyczne zastosowanie poruszonych zagadnień uniemożliwiły wyczerpanie przygotowanych tematów.
Stąd można wnioskować o realnej potrzebie ich kontynuowania ☺.

O. Wojciech z kolei poprzez analizę wybranych fragmentów z «*Drogi doskonałości*» i «*Księgi fundacji*»
pogłębił naszą świadomość spoczywającej na przeoryszy odpowiedzialności za inspirowanie Sióstr do
kształtowania swoich sumień i pogłębiania wzajemnej miłości we wspólnocie. Ten temat był bardzo ak-
tualny za czasów św. Naszej Matki Teresy, a i dzisiaj jest równie ważny ze względu na zacieklą walkę z
demonem, który usiłuje zniszczyć lub przynajmniej udaremnić na jakiś czas wzrost naszej przyjaźni z
Jezusem: «*Nie pozwólmy – och, siostry – by była czyjąś niewolnicą nasza wola, jak tylko Tego, który
nabył ją za cenę własnej Krwi*» (Dd 4,8). Jak zatem prowadzić proces rozeznania, aby nasza wola coraz
bardziej należała tylko do Jezusa? Konieczne jest świadome kształtowanie umysłu, a nie tylko rozumu,
aby móc usłyszeć głos Boga i odpowiedzieć nań w wierze. Tutaj Ojciec rozwinął temat kierownictwa du-
chowego oraz praktyki życia w prawdzie, pokorze i posłuszeństwie.

O. Łukasz przedstawiając temat: «*Rola formacji osobistej w posłudze przeoryszy*» zachęcił nas do bar-
dziej odpowiedzialnego potraktowania tego aspektu. Istnieje obiektywna potrzeba takiej formacji. Kto
miałby ją zapewnić? Wspólnota, Federacja, Zakon? Ojciec został również poproszony o kilka refleksji z
czasu posługi w Domu Generalnym. Rozradowałyśmy się jego świadectwem, z którego emanowały pokój
płynący z pragnienia życia w posłuszeństwie Bożej Woli oraz głębokie zadowolenie z bliskiej współpracy
z poprzednim Ojcem Generałem.

Podczas całego Kursu wzajemną wymianę myśli prowadziłyśmy na dwa sposoby. Pierwszy polegał na rozmowach w małych grupach, a następnie przedstawieniu wniosków na forum. Drugi – na omawianiu bezpośrednio na forum interesujących nas kwestii. Jesteśmy wdzięczne za dar wzajemnej otwartości i szczerego poszukiwania rozwiązań w duchu służby dla naszych Wspólnot, które powierzył nam Pan w swoim Kościele.

Kalisz: Piesza Pielgrzymka Dzieci i Młodzieży „Od Józefa do Karmelu”

Ponad 250 osób pielgrzymowało w deszczu „Od Józefa do Karmelu”. Organizowana już po raz dwunasty Piesza Pielgrzymka do Sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Niedźwiadach k. Kalisza zgromadziła dzieci i młodzież wraz ze swymi rodzicami, dziadkami i wychowawcami. Mszy św. w intencji dzieci i młodzieży rozpoczynających nowy rok szkolny przewodniczył bp Łukasz Buzun, który wraz z pielgrzymami przyszedł do Karmelu.

W homilii ks. dr Krzysztof Miś podkreślał, że pielgrzymka jest wyznaniem wiary. – To dzisiejsze pielgrzymowanie jest odniesieniem do naszego życia. I tak jak w naszym życiu są tajemnice radosne, tak też są tajemnice bolesne i musimy je wspólnie przeżyć. Pielgrzymka nam o tym przypomina. Ten trud, który podejmujemy ma zawsze konkretne znaczenie w naszym życiu. Dlatego chcę wam pogratulować, że pielęgnujecie tę piękną tradycję nie tylko idąc w sierpniu na Jasną Górę, jako jedna z najstarszych pielgrzymek, ale też dzisiaj zdążając od Józefa do Matki Bożej do Karmelu – powiedział orionista.

Po Mszy św. pielgrzymów zaproszono na poczęstunek przygotowany przez Caritas Diecezji Kaliskiej. Po krótkim odpoczynku pątnicy wyruszyli w drogę powrotną do Narodowego Sanktuarium św. Józefa.

Pielgrzymka została zainicjowana dwanaście lat temu. – Początki były bardzo skromne. Dwie rodziny i księża orioniści postanowili zorganizować pielgrzymkę do Sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy znajdującego się na obrzeżach Kalisza. Nawet kaliszanie nie zawsze wiedzieli, że mamy takie sanktuarium z cudownym, koronowanym wizerunkiem Matki Bożej i że siostry karmelitanki modlą się dzień i noc w intencjach, które tutaj są przynoszone. Wśród licznych intencji była ta o potomstwo zanoszona

przez jedną z rodzin, która jest współorganizatorem tego dzieła. Małżonkowie doczekali się córki i syna. Rodzice odczytali, że jest to łaska Matki Bożej Nieustającej Pomocy wyproszona przez siostry karmelitanek. W ramach tego dziękczynienia zorganizowano pierwszą i kolejne pielgrzymki – mówi w rozmowie z KAI ks. kan. Michał Kieling od lat zaangażowany w organizację pielgrzymki.

W tym roku pielgrzymce przyświecały słowa św. Alojzego Orione „Zdrowaś Maryjo i naprzód!”.

Organizatorami pielgrzymki są: ks. kan. Michał Kieling, delegat biskupa kaliskiego ds. życia konsekrowanego, parafia Opatrzności Bożej (księży orioniści), parafia Podwyższenia Krzyża Świętego w Kaliszu i Caritas Diecezji Kaliskiej.

ek/Kalisz KAI

PROWINCJA - OCDS

Spotkanie Rad Prowincjalnych obu Prowincji: Warszawskiej i Krakowskiej

W dniach 16-18 września 2022r. (pt.-niedz.) w Toruniu spotkały się ze sobą dwie Rady Prowincjalne obu Prowincji wraz ze swoimi Delegatami (o. Robertem Marciniakiem OCD i o. Krzysztofem Żywczyńskim OCD).

Spotkały się, by – jak nakazuje Prawo własne – podzielić się doświadczeniami, wymienić wypracowanymi materiałami, zawiązać nić przyjaźni i pogłębić współpracę.

Spotkały się w Toruniu, w Domu Pielgrzyma, ale też wspólnie obradowały w salce konferencyjnej, dzieląc się doświadczeniami. My opowiadaliśmy o naszej pracy nad Statutem (nad poprawkami do niego, podkreślając, że to życie przymusiło nas do wprowadzenia pewnych zmian), o wizytacjach i ich charakterze,

o doświadczeniu nocnego czuwania na Jasnej Górze... Oni opowiadali o kursach dla przewodniczących i formatorów, które przygotowują do przyjęcia funkcji, o wspólnych ogólnoprowincjalnych spotkaniach np. opłatkowych, poświęconych liturgii (w ramach Murawy), itd.

Wspólnie wędrowaliśmy uliczkami Torunia, podziwiając zabytki skupione na toruńskiej Starówce (perle architektury gotyckiej). I tu naszą uwagę zwróciły monumentalne świątynie: katedra św. Janów, kościół Najświętszej Maryi Panny oraz kościół św. Jakuba, a także Ratusz Staromiejski. Wzrok przykuwały kilkusetletnie bramy miejskie, baszty i mury obronne, a także spichlerze. Oczy delektowały się architekturą, podniebienia - specjałami toruńskimi, zaś mieszki opróżniały na zakup pierników dla tych, co pozostali w domach rodzinnych.

Połączyły nas, ale też wewnętrznie zbudowały, codziennie sprawowane przez obu Delegatów Eucharystie (np. o Boże błogosławieństwo i światło Ducha Świętego dla świeckich karmelitów obu Prowincji, o nowe powołania do wszystkich gałęzi Karmelu), a także Słowo Boże z tych trzech dni: o kobietach idących za Jezusem (Łk 8, 1-3), o prawdziwej wielkości (Mt 20, 25-28), a wreszcie przypowieść o nieuczciwym zarządcy (Łk 16, 1-13).

Ale absolutnym apogeum tego spotkania była... KONTEMPLACJA. Tak, kontemplacja, (bo inaczej nie da się tego nazwać) obrazu Cranacha, arcyministra renesansu, którego „Madonnę pod jodłami” podziwialiśmy w Ratuszu Staromiejskim. Tym, co najważniejsze na obrazie, okazała się być RELACJA między Matką i Synem, SPOJRZENIA pełne skupienia i wzajemnego oddania. Obraz pełen symbolicznych znaczeń i odwołań: do całunu, cierpienia, Eucharystii i Odkupienia zatrzymał nas PRZY OSOBACH – i tak nasze ludzkie spotkanie (międzyprowincjalne) znalazło swoje odbicie i kontynuację w spotkaniu z Tym Dwojgiem: Jezusem i Maryją – i udało nam się odnaleźć siebie w Ich spojrzeniu. I to ono pozostanie w nas na wieki, jako nieodłączny efekt tego ludzkiego spotkania.

Gabriela Żylińska OCDS

Rekolekcje Wspólnoty OCDS Toruń

Tegoroczne rekolekcje Toruńskiej Wspólnoty Świeckiego Zakonu Karmelitów Bosych pw. Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel odbyły się w Zwoli k/Poznania w klasztorze ojców Karmelitów Bosych w dniach od 8 do 11 września 2022r.

Rekolekcje poprowadził asystent naszej Wspólnoty ojciec Karmelita Roman Hernoga. Tym razem zmierzaliśmy się z tematem „Nocy ciemnej” Św. Jana od Krzyża. Noc ciemna to zaproszenie dla wszystkich, którzy zakochani w Panu Bogu chcą z Nim jak najściślej się zjednoczyć. Pragnienie, tęsknota za Bogiem to warunek, aby Pan Bóg dopuścił duszę do nocy ciemnej.

Doświadczenie nocy pomaga nam pokonać egoizm, lenistwo, niecierpliwość, zazdrość, osądzanie bliźnich. Noc ciemna to oczyszczająca droga, jaką człowiek musi pokonać, by zjednoczyć się z Bogiem. Sam Pan Bóg wprowadza duszę w stan osamotnienia, bólu, oschłości, poczucia nicości, aby ją oczyścić, usunąć z niej wszelkie niedoskonałości i tym samym zrobić miejsce dla Samego Siebie – czyli dla Miłości.

Noc ciemna jest drogą pokoju, wolności wewnętrznej, to całkowite zawierzenie Bogu. Droga ta prowadzi do wyzwolenia poprzez wybór wartości.

W ostatnim dniu dzieliliśmy się świadectwami, które nas nawzajem ubogaciły. Był to dla nas czas odnowy duchowej, dokonującej się poprzez rozważanie nauk rekolekcyjnych, osobistą i wspólnotową modlitwę. Sprzyjały temu warunki pobytu w klasztorze ojców Karmelitów w Zwoli: jednoosobowe pokoje, możliwość wyciszenia, spacerów w ogrodzie, piękno przyrody otaczającej klasztor.

Były to dla nas szczególne dni, chociaż wolne od naszych codziennych zajęć i pracy, to jednak pełne nauki i przeżyć duchowych.

Dziękujemy Panu Bogu i ojcom Karmelitom: ojcu Serafinowi i diakonowi Bogusławowi za ten drogi dla nas czas.

Szczególne podziękowania przekazujemy dla ojca Romana za wszystkie konferencje pełne Ducha Świętego, które nas umacniały i wprowadzały w klimat Karmelu: milczenia, wyciszenia i pokoju.

Iwona Kalinowska OCDS

Przyrzeczenia definitywne w Sopocie

W niedzielę 18.09.2022 r. zgromadziliśmy się na Mszy św. sprawowanej przez o. Bertolda w int. Barbary od Maryi i św. Józefa i Grażyny od Dzieciątka Jezus, które uroczystie złożyły przyrzeczenia na całe życie, zobowiązując się dążyć do doskonałości ewangelicznej w duchu rad ewangelicznych. Jako Wspólnota byliśmy świadkami ich ufnego zawierzenia Bogu drogi życia w duchu charyzmatu Karmelu.

W homilii o. Bertold szczególnie podkreślił, że Karmel jest miejscem i szkołą modlitwy w Kościele, a odwołując się do fragmentu listu św. Pawła (1 Tm 2 1-8), czytane tego dnia w liturgii Kościoła, wskazał, że życie charyzmatem karmelitańskim to przede wszystkim przyjęcie ducha modlitwy za innych. „Modlitwa świeckiego karmelity powinna przemierzać ziemię” – akcentował celebrans. Pokorna modlitwa zanoszona przed tron Boży w intencjach bliźnich jest zawsze miła Bogu. Duchowa rzeczywistość przyrzeczeń, bowiem tworzy nową przestrzeń dla rozwoju życia modlitwy. W tę przestrzeń wchodzi Bóg, wlewając w serce cnoty teologalne, bez których niemożliwa jest praktyka rad ewangelicznych, bez których życie karmelity nie będzie przeniknięte charyzmatem karmelitańskim.

Po Eucharystii wraz z o. Asystentem, o. Przeorem i rodzinami Przyrzekających zasiedliśmy do stołu zastawionego przeróżnymi wypiekami, by pogłębiać świadomość życia we wspólnocie, wzajemnie dzieląc się radością i dziękować Bogu za udzielone nam dobro. Basi i Grażynie życzyliśmy tego dnia w szczególnie sposób wytrwałości na królewskiej drodze do nieba, jaką jest droga modlitwy, obejmująca całe życie przeżywane świadomie w coraz bardziej żywej i osobistej więzi z Bogiem.

Obfite Boże błogosławieństwo, które otrzymały tego dnia Basia i Grażyna w łasce przyrzeczeń było również darem dla całej Wspólnoty i wezwaniem dla nas wszystkich, by dbać nieustannie o pogłębianie własnej relacji z Jezusem i mieć serce otwarte dla bliźniego.

Przyrzeczenia definitywne w konińskiej wspólnocie OCDS

W niedzielę 11 września 2022 r. w Koninie dwoje członków wspólnoty OCDS złożyło swoje przyrzeczenia definitywne. Małżonkowie Ewelina od Najjaśniejszego Oblicza Jezusa i Maryi (Trzos) i Paweł od Najświętszego Sakramentu (Trzos), przed o. Aleksandrem Szczukieckim OCD, asystentem wspólnoty i wobec zebranych wiernych, złożyli przyrzeczenia całowyciowej wierności Panu Bogu według Konstytucji Świeckiego Zakonu Karmelitów Bosych.

Była to pierwsza taka uroczystość w konińskiej wspólnocie OCDS. Po Eucharystii odbyła się uroczysta agapa, na którą przybyli również Księża, siostry benedyktynki misjonarki z Konina oraz inni goście. Bogu niech będą dzięki!

Ewelina Trzos OCDS

W SKRÓCIE

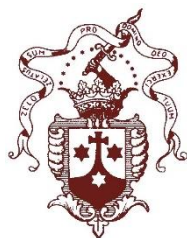
- ✚ 20.09.2022 r. w klasztorze Karmelitanek Bosych w Elblągu pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia N.M.P. odbyły się wybory Przeoryszy i Zarządu. Przeoryszą została wybrana S. Michaela Lilianna od Najświętszego Sakramentu i Imienia Maryi; I Radną S. Teresa od Dzieciątka Jezus i Niepokalanego Poczęcia; II Radną S. Maria Benedykta od Najświętszej Eucharystii.
  - ✚ Ojciec Prowincjał dokonał zmian konwentualności następujących zakonników: br. Piotr Mikołajczyk z Gorzędzienia do Poznania; br. Marek Jurzak z Zamartego do Poznania; br. Aleksander Svets-Malchanau z Zamartego do Mińska; br. Andrei Lutski z Poznania do Zwoli; o. Krzysztof Piskorz z Warszawy (Raławicka) do Wrocławia; o. Waldemar Barwiński z Rzymu do Drzewiny; o. Michał Żelechowski z Rzymu do Warszawy (Raławicka); o. Arkadiusz Stawski z Rzymu do Poznania (czasowo – do końca obecnego triennium – z pozwoleniem na dokończenie doktoratu w Seminarium Missionum w Rzymie).
-

Redakcja przypomina:

- nadsyłanie materiałów z informacjami i wiadomościami do kolejnego numeru „Karmel-Info” odbywa się **do 01 listopada** 2022 roku.
- Materiały do „Karmel-Info” oraz wszelkie uwagi i sugestie należy przysyłać na adres mailowy: kuriaocdwarszawa@gmail.com
- Redakcja zastrzega sobie prawo ingerencji w nadesłane teksty, jeśli zajdzie taka konieczność.

Redakcja:

o. Grzegorz Andrzej Malec

Kuria Prowincjalna Warszawskiej Prowincji
Karmelitów Bosych

ul. Raclawicka 31
02-601 Warszawa

Tel.: 22 646 47 38; Tel. kom.: 601 4222 12

mail: kuriaocdwarszawa@gmail.com;
gregimalec@gmail.com

do użytku wewnętrznego Warszawskiej Prowincji Karmelitów Bosych